

ΕΚ ΤΟΥ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ V¹

— 1 —

Εἰς IG II² 1039

Ἡ μεγάλη στήλη, Ε. Μ. 10341, ἐφ' ἧς ἢ ὡς ἄνω ἐπιγραφή, συγκειμένη ἐξ ὑπερογδοήκοντα ἐνεπιγράφων τεμαχίων, ἦτο τοποθετημένη ἐντὸς ξυλίνης θήκης ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. Ἐπειδὴ καὶ τὸ ξύλον καὶ ὁ γύψος, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον τὰ τεμάχια ταῦτα ἦσαν «κολυμβητά», εἶχον φθαρῆ, διελύσαμεν ταύτην. Διὰ τὴν ἀποκτίσιν δὲ στερεότητα αὕτη, συνεδέσαμεν τὰ μεγαλύτερα τῶν τεμαχίων μὲ ῥάβδους ὀρειχάλκου, διαμέτρου ἀναλόγου πρὸς τὸ πάχος καὶ τὸ μέγεθός των· τὰ μικρότερα τεμάχια, ἐφ' ὅσον ἤρμοζον ἐπ' ἀλλήλων, συνεκολλήσαμεν μὲ τὴν συνήθη κολλητικὴν οὐσίαν. Τὰ κενὰ τοῦ οὕτωςι σχηματισθέντος σκελετοῦ ἐπληρώθησαν μὲ γύψον. Ἰδιαιτέρα προσπάθεια καὶ φροντίς κατεβλήθη κατὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς στήλης, ἵνα τὰ ἐνεπιγράφα τεμάχια (ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν σφῆζεται μέγα μέρος τῶν ὀνομάτων τῶν ἐφήβων), ἅτινα εἶχον ἐνσωματωθῆ εἰς ταύτην ἄνευ συνεχείας κειμένου, ἐντοπισθῶσι καὶ ἀνακτήσωσι τὴν πραγματικὴν θέσιν των ἐπὶ ταύτης. Τοῦτο ἐπετεύχθη, καθὼς φαίνεται ἐπὶ τῶν πιν. 9-11, τὸ δὲ ἀπόκρημα δὲν εἶναι ἀσήμαντον. Εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ κειμένου τῶν ψηφισμάτων συνέβαλε τὸ ὅτι, ἀρκετὰ μικρὰ τεμάχια, ἐνίοτε μὲ 1-2 ἢ περισσότερα γράμματα, ἐπιλεγέντα μεταξὺ πολλῶν ὁμοίων ἀποκειμένων εἰς δύο κιβωτίδια, κατεδείχθη, ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν στήλην, καὶ συνεκολλήθησαν ἐπὶ ταύτης (πιν. 9-11).

Εἶναι μία τῶν μεγαλυτέρων στηλῶν τοῦ Μουσείου. Τὸ ἀρχικὸν ὕψος της δὲν εἶναι γνωστόν, διότι κάτω εἶναι ἐλλειπής². Ὡς ἤδη ἀποκατεστάθη, ἔχει μέγιστον σφῆζόμενον ὕψος 2.13 μ. (ἀντὶ τοῦ 1.76 μ., ὡς εἶχε πρὶν ἢ τὴν διαλύσωμεν) καὶ πλάτος ἄνω 0.87, κάτω 0.94.

Ἡ συμβολὴ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς στήλης καὶ τὴν ἐπὶ ταύτης ἐπιγραφὴν συνίσταται: Α) Εἰς τὴν συγκόλλησιν νέων, ἀνηκόντων εἰς ταύτην, ἐνεπιγράφων τεμαχίων. Β) Εἰς τὴν τοποθέτησιν ἀρκετῶν ἐκ τῶν ἤδη γνωστῶν τεμαχίων εἰς τὴν θέσιν ἐξ ἧς εἶχον ἀποσπασθῆ. Γ) Εἰς νέας ἀναγνώσεις καὶ συμπληρώσεις τοῦ κειμένου.

¹ Ἴδὲ καὶ Χαριστήριον εἰς Ἀ. Κ. Ὁρλάνδον Β', 118.

² Δὲν φαίνεται ἐν τούτοις νὰ ἐλλείπη ἢ ὀλίγον τμήμα τοῦ κειμένου, ὡς συναγεται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν ἐφήβων τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. Ἐν τέλει τῆς τρίτης δηλαδὴ στήλης σφῆζονται, ἐξ ὀλοκλήρου ἢ ἐν μέρει, τὰ ὀνόματα 6 ἐφήβων, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ 4 τελευταῖα ἐπὶ τῆς

τετάρτης στήλης. Πρὸ τούτων ὑπόρχει χώρος διὰ 9-10 εἰσέτι ὀνόματα, εἰς τὸ κενὸν ἐν ἀρχῇ τῆς τετάρτης στήλης. Καίτοι ἡ Ἀντιοχίς ἦτο μία τῶν μεγαλυτέρων φυλῶν, οἱ ἔφηβοί της δὲν θὰ ὑπερέβαινον κατὰ πολὺ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰκοσι.

Εἰς τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς τὸ παρεχόμενον εἰς τοὺς παρενθέτους πίνακας Α καὶ Β αἱ μεταβολαί, ἐκ νέων ἀναγνώσεων, συμπληρώσεων καὶ προσθηκῶν νέων ἐνεπιγράφων τεμαχίων, σημειοῦνται διὰ κεφαλαίων γραμμάτων. Εἰς τὸ τμήμα μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἐφήβων, τὰ συγκολληθέντα ἐπ' ἀλλήλων γνωστὰ ἤδη τεμάχια δὲν σημειοῦνται ἰδιαιτέρως, διότι ἡ μεταβολὴ ἐκεῖ εἶναι πλήρης. Τὰ συγκολληθέντα ἐπὶ τῆς στήλης νέα ἐνεπίγραφα τεμάχια δηλοῦνται ἐπὶ τῶν πινάκων 9 καὶ 10 καὶ διὰ κατευθυνομένου πρὸς ταῦτα βέλους.

Α.

Ἦς σημειωθῆ, ὅτι τὰ ἐν στίχῳ 7 καὶ 8 ἐνεπίγραφα τεμάχια, ἅτινα εἶδεν ὁ ΚΟΕΗΛΕΡ, ὄχι ὅμως ὁ ΚΙΡΧΝΕΡ καὶ διὰ τοῦτο ὑπογραμμίζει ταῦτα, ὑπάρχουν καὶ συνεκολλήθησαν ἐπὶ τῆς στήλης.

Στίχ. 2. 3. Μικρὸν ἐνεπίγραφον τεμάχιον συγκολληθὲν κατὰ τὸ ἀριστερὸν τῆς στήλης φέρει ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἐκ τοῦ 2^{ου} καὶ 3^{ου} στίχου, ἦτοι:

Βερ]Ενικίδου

Θησε[ίωι]ΑΔ . . .

Στίχ. 3. Ἔτερον μικρὸν τεμάχιον συνεκολλήθη εἰς τὸ ἀριστερὸν τοῦ προηγουμένου καὶ φέρει δύο γράμματα ἐκ τοῦ 3^{ου} στίχου, ἦτοι ΣΤ. Ἡ ἀρχὴ τοῦ 3^{ου} στίχου, κατὰ ταῦτα, θὰ συμπληρωθῆ ὡς: Θησε[ίωι ἘΚ] ΣΤΑΔ[ΙΟΥ]

Στίχ. 9. 10. 11. Ἔτερον μικρὸν τεμάχιον συγκολληθὲν εἰς τὴν θέσιν του διασφρίζει ἓν γράμμα ἐκ τοῦ 9^{ου}, δύο ἐκ τοῦ 10^{ου} καὶ ἓν ἐκ τοῦ 11^{ου} στίχου, ἦτοι:

τ]Ων φίλων

του]ε Ἐφή[βους

Π[ρὸς τοὺς θεοὺς

Στίχ. 11. 12. Ἄλλο μικρὸν τεμάχιον, εἰς τὸ ἀριστερὸν τοῦ ὁποίου ἀριόζει ἀκριβῶς τὸ ἐν IG II ὡς ἡ χαρακτηριζόμενον, συνεκολλήθη εἰς τὸ δεξιὸν τῆς στήλης καὶ περιέχει γράμματα ἐκ τοῦ 11^{ου} καὶ τοῦ 12^{ου} στίχου, ἦτοι:

καὶ] Ἐπί [τ]ῆι παρ' ὄλον

συντελο]ΥΜΕΝΩΝ

Στίχ. 20. 21. 22. Τὸ Ε. Μ. 4208 μικρὸν ἐνεπίγραφον τεμάχιον, συγκολληθὲν εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς στήλης, ἔχει ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἐκ τῶν στίχων 20-22, ἦτοι:

εὐΕΡΓετων

π]ΟΙΟΥΜένους

ΤΩΝ Τ[ε]Ιχῶν

Στίχ. 23. Εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς στήλης συνεκολλήθη ἄλλο μικρὸν τεμάχιον μὲ τὰ πρῶτα γράμματα τοῦ 23^{ου} στίχου, ἦτοι:

κ]ΑΙ ΤΩΝ

Στίχ. 24. 25. Ἄλλο μικρὸν τεμάχιον συνεκολλήθη εἰς τὸ μέσον τῆς στήλης μετὰ γράμμα ἐκ τοῦ 24^{ου} καὶ δύο ἐκ τοῦ 25^{ου} στίχου, ἦτοι:

πεφροντικ]Ἔναι
τῆ]ς Ἐαυτῶν

Στίχ. 26-29. Δύο μικρὰ τεμάχια, ὡς b καὶ c σημειούμενα ἐν IG II 481, συγκολληθέντα ἐπ' ἀλλήλων καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ μέσον τῆς στήλης, περιέχουν γράμματα ἐκ τῶν στίχων 26-29, ἦτοι:

ΚΑΙ Δ . . . Σ ΠΟ[ΙΟΥ]μενον
τοΥΣ Ἐ[ΘΙ]ΣΜΟΥΣ Π[ΟΙΟΥ]μενοι
ἀναστρ[ΕΦ]ΩΝΤΑΙ Δ[ΙΑΤ]ετηρηκέναι
πρ[ὸς] ΤΑ ΚΑΛΛΙ]ΣΤ[Α φι]λοτίμως

Εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν τῶν στίχων 26-28 συνεκολλήθη τεμάχιον, μετὰ τὰ γράμματα τοῦ ὁποίου τὸ τέλος τῶν στίχων τούτων ἀποκαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

ἐν τε ΕΥΤΑ/ΞΙΑΙ
τιμῆς Ἐ[Ν]
βιοτικοῖς . . .

Στίχ. 27. 28. Μικρὸν τεμάχιον συγκολληθὲν εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς στήλης συμπληροῖ καὶ διορθοῖ τὴν ἀρχὴν τῶν στίχων 27 καὶ 28, ἦτοι ἀντί,

[καὶ τὰς πομπὰς	ΚΑΙ ΣΩΜ[ΑΤΟ]ς
	εἰς
τοῖς τ[ῆς πόλεως]	τοῖς ΚΑΛΛΙ]ΣΤΟΙΣ]

Στίχ. 29. Δύο μικρὰ τεμάχια ὡς k καὶ f χαρακτηριζόμενα ἐν IG II 481, ἀρμόζοντα ἐπ' ἀλλήλων, συνεκολλήθησαν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ τῆς στήλης καὶ περιέχουν 4 γράμματα τοῦ στίχου 29, ἦτοι:

μὲν προ]υχεῖς καὶ

Στίχ. 33. Ἔτερον τεμάχιον μετὰ τρία ἐπ' αὐτοῦ γράμματα συμπληροῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ 33^{ου} στίχου, ἦτοι:

κα[ὶ] ΔΙΚΑ[ΙΩΣ]

Στίχ. 34.35. Μικρὸν τεμάχιον συγκολληθὲν κατὰ τὸ ἀριστερὸν τῆς στήλης περιέχει γράμματα ἐκ τῶν στίχων 34 καὶ 35, ἦτοι:

Ἐθ[νοί]ΑΝ Ἐφ' οἷς
στεφάνω καὶ

Στίχ. 45. 46. 47. Ἐπίμηκες τεμάχιον, παρεμβλλόμενον μεταξὺ ἄλλων, φέ-
ρει ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἐκ τοῦ τέλους περίπου τῶν στίχων 45-47, ἦτοι:

ΠΕΠ[οίη]νται τήν
ΚΟΣ[μ]ητῆι καὶ
τῶι Γυμνασίω[ι]

Στίχ. 52. 53. Τὸ Ε.Μ. 4193 συνεκολλήθη εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς στήλης. Ἔχει
ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῶν στίχων 52 καὶ 53, ἦτοι:

ραν ἐξό[δο]ΥΣ ΚΑ[τὰ τὸ δυνατὸν]
ἐπει[έλ]ΕΣΑΝ ΜΕ[τὰ]

Στίχ. 61. Μικρὸν τεμάχιον μὲ ἓν μόνον γράμμα ἐκ τοῦ 61^{ου} στίχου, συν-
εκολλήθη εἰς τὸ δεξιὸν τῆς στήλης

των ἐπιτηδευμάτων

Στίχ. 70. Ἄλλο εὐμέγεθες τεμάχιον συνεκολλήθη κατὰ τὸ μέσον τοῦ 70^{ου}
στίχου. Πληροῦ τὸ κενόν, εἰς ὃ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη στέφανος μετ' ἐπιγραφῆς. Ἐπὶ
τοῦ συγκολληθέντος τεμαχίου σφύζεται τὸ δεξιὸν τέταρτον περίπου τούτου, ὡς καὶ
ἀνὰ ἓν τῶν τελικῶν γραμμάτων τριῶν στίχων, ὧν τὸ ἐλλεῖπον τμήμα θὰ συμπληρωθῆ

[Ἡ ΒΟΥΛ]Η
[ΤΟΥ]Σ
[ἘΦΗΒΟΥ]Σ

Στίχ. 77. 78. Ἡ ἀρχὴ τῶν ὀνομάτων τῶν δύο τούτων στίχων

ἌΡΙΣΤΕΥΣ
ΚΑΛ[Λ]ιστρ[α]τος

συνεπληρώθη χάρις εἰς μικρὸν τεμάχιον, ὅπερ συνεκολλήθη εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς
στήλης.

Στίχ. 84. Μικρὸν τεμάχιον, μὲ τρία γράμματα ἐπ' αὐτοῦ, συγκολληθὲν εἰς
τὸν 84^{ον} στίχον τῆς 2^{ας} στήλης, ἀπέδωκε τὸ ὀρθὸν ὄνομα πατρὸς τοῦ μοναδικοῦ
ἐφήβου τῆς Οἰνηίδος φυλῆς, ἦτοι ΦιλΩΤ[Α]Δου ἀντὶ Φιλύλλου. Τὸ Δ εἶναι φανε-
ρὸν ἐπὶ τοῦ λίθου καὶ ἡ ὀρθὴ συμπλήρωσις τοῦ ὀνόματος ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνει.

B.

Μεγαλύτεραι εἶναι αἱ μεταβολαί, αἱ ὁποῖαι ἐπῆλθον εἰς τὸ δεύτερον τμήμα
τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τοῦ στίχου 73 καὶ ἐξῆς, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐφή-
βων. Τοῦτο, διότι ἦτο μὲν γνωστὸν διὰ τινὰ τῶν ἐνεπιγράφων τεμαχίων, ὅτι οἱ
ἐφηβοὶ, ὧν τὰ ὀνόματα ἦσαν ἀναγεγραμμένα ἐπ' αὐτῶν, ἀνήκον εἰς ταύτην ἢ

ἐκείνην τὴν φυλὴν, καὶ τοῦτο δηλοῦται εἰς τὴν δημοσίευσιν, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἴσως δοθῆ εὐκαιρία διὰ τὴν ἐπιμελεστέραν σύνδεσιν μεταξύ των. Οὕτω λ.χ. τὰ τεμάχια, ἅτινα ἐν IG II² δηλοῦνται μὲ τὰ στοιχεῖα $q+r$ (= E.M. 7639), ἀρμόζουν εἰς τὸ δεξιὸν τῆς τρίτης στήλης ὀνομάτων, ἀπὸ τοῦ στίχου 82 καὶ ἐξῆς. Μετὰ τὴν διαπίστωσιν ταύτην καὶ τὴν συγγόλλησιν τῶν τεμαχίων γίνεται γνωστὴ ἡ φυλὴ εἰς ἣν ἀνήκον, ὡς καὶ ὁ δῆμος, ἐξ οὗ κατήγοντο οἱ 7 ἔφηβοι.

Τὸ ὡς ℓ χαρακτηριζόμενον τεμάχιον ἀρμόζει ἀκριβῶς καὶ συνεκολλήθη ὡς συνέχεια τῆς πρώτης στήλης ὀνομάτων μετὰ ἀπὸ τὸν στίχον 91. Οἱ ἔφηβοι, ὧν ἡ ἀρχὴ μόνον τοῦ ὀνόματος σφύζεται, εἶναι ἔφηβοι τῆς Πανδιονίδος φυλῆς· διότι εἰς τὸ κατὰ τὸ ἀριστερὸν τμημᾶ του μόνον σφύζομενον τεμάχιον τοῦτο δὲν ὑπάρχουν ἐν ἀρχῇ γράμματα, ἐκεῖ δηλαδὴ ἔνθα ἔδει νὰ εἶχεν ἀναγραφῆ τὸ πρῶτον ὄνομα ἐφήβου. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι δεξιώτερον ἤρχιζε τὸ ὄνομα φυλῆς.

Τὰ τεμάχια η, θ , διὰ τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται, ὅτι περιέχουν ὀνόματα τῆς Κεχροπίδος, συγγολλῶνται ὡς συνέχεια ἐπὶ τοῦ τεμαχίου, ὅπερ περιέχει τὴν ἀρχὴν ὀνομάτων ἐφήβων τῆς φυλῆς ταύτης· ἐφάπτεται μάλιστα κατὰ τὸ δεξιὸν του τὸ τεμάχιον η καὶ τοῦ τεμαχίου, ὅπερ περιέχει τὰ ὀνόματα ἐφήβων τῆς Ἰποθωντίδος.

Τὸ τεμάχιον s συνεκολλήθη, ἀφοῦ ἤρμοζεν ἀκριβῶς, εἰς τὸ ἄνω δεξιὸν τοῦ τεμαχίου ν^1 , πρᾶγμα ὄχι δύσκολον νὰ διαπιστωθῆ, ἀφοῦ ἀμφοτέρω περιέχουν ἐφήβους τῆς αὐτῆς φυλῆς. Τὰ τεμάχια $t+u$ ἔχουν ἐπὶ τῆς στήλης τὴν ἀντίστροφον θέσιν ἐκείνης, ἣν ἠθέλησαν νὰ δώσουν εἰς αὐτὰ ἐν IG II² 1039. Ἔχουν δηλαδὴ θέσιν μετὰ ἀπὸ τὸ τεμάχιον ν καὶ ὄχι πρὸ αὐτοῦ. Ἐπὶ τῶν τεμαχίων $t+u$, καὶ ὡς συνέχεια τούτων, συγγολλᾶται τὸ τεμάχιον w .

Ἐδῶ τελειώνουν αἱ δυναταὶ συγγολλήσεις καὶ ὀρθαὶ τοποθετήσεις ἐνεπιγραφῶν τεμαχίων, ἅτινα ἀνήκουν εἰς τὰς τρεῖς πρώτας στήλας ὀνομάτων ἐφήβων.

Ἐπὶ τούτοις καὶ τετάρτη στήλη, ἐφ' ἧς συνεχίζετο ἡ ἀναγραφὴ ὀνομάτων τῶν ἐφήβων τῆς Ἀντιοχίδος καὶ ἀκολούθως τῆς Ἀτταλίδος. Τῆς στήλης ταύτης ἠγνοεῖτο ἡ ὑπαρξίς. Ἐκ ταύτης προέρχονται τὰ τεμάχια $x+y$ καὶ z . Τούτων τὰ δύο πρῶτα συνεκολλήθησαν εἰς τὸ δεξιὸν τοῦ τεμαχίου s . Εἰς τὸ κάτω δεξιὸν τμημᾶ των συνεκολλήθη τὸ τεμάχιον z . Οὕτω τῶν πέντε ἐφήβων, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀναγράφονται εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ τεμαχίου s , τὰ ὀνόματα πατρὸς καὶ δήμου εἶναι ἐπὶ τοῦ τεμαχίου x ἀπὸ τοῦ στίχου 6 καὶ ἐξῆς.

Τέλος εἰς τὸ ἀριστερὸν τοῦ τεμαχίου ν ἤρμοξε καὶ συνεκολλήθη μικρὸν τεμάχιον ἄνευ ἀριθμοῦ E.M. Τοῦτο θὰ φέρῃ ἐφεξῆς τὸ ὄνομα ξ . Μὲ τὰ γράμματα, ἅτινα φέρει ἐπ' αὐτοῦ, συμπληροῦται ἡ ἀρχὴ τριῶν ὀνομάτων ἐφήβων τῆς Αἰαντίδος.

Ἐκ τῶν ὀνομάτων, ἅτινα ἀποκαθίστανται, δύνανται νὰ ταυτισθῶσιν ἡ σχετισθῶσι μὲ γνωστὰ ὀνόματα, τά:

Στήλη 2, στίχ. 84. Ἀρίσται[χ]μος Φιλωτ[ά]δου Φυλάσιος. Οὗτος δύνανται νὰ

¹ Τοῦτο ὁ ο. REINMUTH, *Hesperia* 24, 1955, σ. 236, ἀπέδωκεν ἀνεπιτυχῶς εἰς ἐπιγραφὴν τοῦ Μουσείου τῆς Ἀγορᾶς.

εἶναι υἱὸς τοῦ Φιλωτάδου, υἱοῦ τοῦ Ἀρισταίχμου, πυθαῖστοῦ ἐκ Κηρύκων ἐπὶ τῶν δελφικῶν ἐπιγραφῶν τῶν ἐτῶν 106/5 (= F D III 2, 13 II στίχ. 12) καὶ 98/7 (= F D III 2, 10 II στίχ. 26). Περὶ τοῦ γενεαλογικοῦ δένδρου τῆς οἰκογενείας ἰδὲ SUNDWALL, Nachträge z. Prosop. Att., σ. 26.

Στήλη 3, στίχ. 82. *Λέων Λέοντος Ἐλευ[σίνιος]*. Συνώνυμός του, ἄνευ δημοτικοῦ, ἔφηβος, ἀπαντᾶται ἐπὶ τῶν δελφικῶν ἐπιγραφῶν τοῦ ἔτους 98/7 (= F D III 2, 26 II στίχ. 4, 48 στίχ. 21). Ἴδὲ καὶ *Λέων / Λέοντος / Ἐλευσίνιος* ἐπὶ ἐπιτύμβιου κιονίσκου (IG II² 6039) δυναμένου νὰ χρονολογηθῆ εἰς τὸν 1^{ον} π. X. αἰῶνα.

Στήλη 3, στίχ. 84. *Λεύκιος Λευκί[ο] Ἀζηγιεύς*. Συνώνυμός του, ἄνευ δημοτικοῦ, ἔφηβος, τῶν προπεμφάντων τὴν Πυθαῖδα, ἀπαντᾶται ἐπὶ δελφικῆς ἐπιγραφῆς τοῦ ἔτους 98/7 (= F D III 2, 26 I στίχ. 8).

Στήλη 3, στίχ. 85. *Κόιντος Λευκίου Ἀζηγιεύς*. Ἀδελφὸς πιθανῶς τοῦ προηγούμενου. Δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὸν Κόιντον Ἀζηγιέα, ἐπιμελητὴν τῆς Δήλου κατὰ τὰ μέσα τοῦ 1^{ου} π. X. αἰῶνος. Τὸ ὄνομα πατρὸς δὲν δηλοῦται ἐκεῖ· δὲν ἀναφέρεται ἐξ ἄλλου καὶ τὸ δημοτικόν, ὅσάκις γίνεται μνεία του ὡς ἄρχοντος. IG II² 1716 I στίχ. [4]. II στίχ. 24: S. Dow, AJA 37, 1933, σ. 586, 5. 26.

Στήλη 4, στίχ. 88. *Νικίας Φιλ|οξένου Σουნიεύς*. Δύναται νὰ εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὸν Νικίαν Φιλοξένου ἐπὶ καταλόγου συνθυτῶν τῶν μέσων τοῦ 1^{ου} π. X. αἰῶνος. IG II² 2360 στίχ. 4. Ὑπὸ τοῦ KIRCHNER θεωρεῖται οὗτος πιθανὸς υἱὸς τοῦ Φιλοξένου Νικίου πυθαῖστοῦ ἐξ Εὐνειδῶν ἐπὶ τῆς δελφικῆς ἐπιγραφῆς ἐν F D III 2, 13 II στίχ. 14, χρονολογουμένης ἐκ τοῦ ἔτους 106/5. Ἴδὲ καὶ [Εὔ]δημος Ν[ικίου] [Σ]ουნიε[ύς] ἐν IG II² 1961 στίχ. 20 (περίπου 40 π. X.).

Στήλη 4, στίχ. 90. *Παντακλῆς Εὐθυδή[μο]υ Ἀθμονεύς*. Εἶναι προφανῶς πατήρ τοῦ *Εὐθυδήμου Παντακλέους Ἀ[θ]μ[ο]νέως*, ἐφήβου ἐπὶ καταλόγου χρονολογούμενου ἐκ τῆς χρονικῆς περιόδου περὶ τὸ ἔτος 40 π. X. IG II² 1961 στίχ. 18.

Γ.

Στίχ. 2/3. Τὸ τεμάχιον μὲ τμήμα γράμματος ἐκ τοῦ 2^{ου} καὶ δύο γράμματα ἐκ τοῦ 3^{ου} στίχου, διεπιστώθη ὅτι συγκολλᾶται εἰς τὴν στήλην, ὅταν ἡ μελέτη μου ἦτο ἐτοίμη νὰ σταλῆ πρὸς ἐκτύπωσιν. Ἡ συμπλήρωσις τῆς λέξεως, ἧς ἀπετέλουν μέρος τὰ δύο γράμματα τοῦ 3^{ου} στίχου -- ΑΔ -- παρουσίαζε δυσκολίας, διότι εἰς τὸ κενὸν τοῦτο εἶχε συμπληρωθῆ, ὑπὸ τῶν παλαιότερον πραγματευθέντων τὴν ἐπιγραφὴν, ἡ λέξις [βουλή], αὕτη δὲ ἡ ἀνάλογος ταύτης ἀνεμένετο. Ἐν τούτοις λέξιν σχετικὴν, ἐμπεριέχουσαν τὰ δύο ταῦτα γράμματα, δὲν μοῦ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξεύρω. Εἰς ὑπόδειξιν τοῦ φίλου κ. RAUBITSCHER ὀφείλω τὴν συμπλήρωσιν [ἐκ σι]αδ[ίου]. Ἡ πλήρης ὄξυνοίας παρατήρησις του αὕτη ἐπεβεβαιώθη ἐν συνεχείᾳ· διότι εἰς περαιτέρω ἔρευνάν μου ἐν τῷ κιβωτίῳ, εἰς τὸ ὅποιον φυλάσσονται ἐν-επίγραφα τεμαχίδια μαρμάρου, εὔρον ἐν μὲ δύο ἐπ' αὐτοῦ γράμματα, Σ Τ (τὸ ἔτε-

ρον ὄχι ἀκέραιον), τὸ ὁποῖον ἀρμόζει εἰς τὸ ἀριστερόν τοῦ προηγουμένου (πίν. 12α).¹ Τὰ δύο γράμματα ταῦτα εἶναι τὰ ἐλλείποντα δύο πρῶτα γράμματα τῆς λέξεως σταδ[ίου].

Ὅμοίαν ταύτης διατύπωσιν, ἀλλὰ διεξοδικήν, καὶ πλήρη τὴν φράσιν, εὐρίσκωμεν καὶ ἐπὶ ἄλλης συγχρόνου περιόδου καὶ ὁμοίου περιεχομένου ἐπιγραφῆς, τῆς ἐν IG II² 1043 στίχ. 4/5, ἥτοι: [β]ουλῆ ἐν τῶι θεάτρῳ ἢ [μεταχ]θεῖσα ἐκ τοῦ παναθηναϊκῶ σταδίου. Ἡ συνεδρία δηλαδὴ τῆς βουλῆς δὲν ἔλαβε χώραν ἐν τῷ παναθηναϊκῷ σταδίῳ, ἀλλὰ μετήχθη ἐκ τούτου εἰς τὸ θέατρον, διὰ λόγους, οἱ ὅποιοι θὰ ἠμπόδιζον τοῦτο ἐκεῖ, καὶ οἱ ὅποιοι, ὡς γνωστοὶ διὰ τοὺς συγχρόνους, δὲν ἀναφέρονται ἐν τῇ ἐπιγραφῇ. Σχετικῶς εἶναι ἀξιόλογος ἡ παρατήρησις τοῦ Mc DONALD, *The Political Meeting Places of the Greeks*, σ. 147, ὅτι «ἴσως ἐξ αἰτίας τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους παρίστατο ἀνάγκη το *convener a full session in some place other than the Bouleuterion*»· πλέον εὐρύχωρα κτίσματα θὰ ἐλέγομεν ἡμεῖς. Ἄξιον ἰδιαίτερας προσοχῆς εἶναι, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 80-78 π.Χ. (IG II² 1039) καὶ κατὰ τὸ ἔτος 38/37 π.Χ. (IG II² 1043) ἡ βουλὴ συνήρχετο κατὰ μῆνα Βοηδρομιῶνα εἰς τὸ παναθηναϊκὸν στάδιον· ὅταν ἐν τούτοις ὑπῆρχεν ἄλλη χρεῖα τοῦ σταδίου, ἐπιβαλλομένη ἀπὸ λόγους πιθανῶς παραδόσεως, ἡ σχετικὴ συνεδρία μεθίστατο ἐκεῖθεν· ὁ τόπος ὁμοίως τῆς μεταστάσεώς της δὲν ἦτο πάντοτε ὁ αὐτός.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐπιγραφῆς μας ἡ συνεδρία τῆς βουλῆς δὲν ἔλαβε χώραν εἰς τὸ στάδιον, ἀλλὰ μετήχθη εἰς τὸ Θησεῖον. Ὁ λόγος εἶναι, νομίζω, προφανής. Κατὰ τὴν 6^{ην} τοῦ μηνὸς Βοηδρομιῶνος, καθ' ἣν, ἐν συνεδρίᾳ τῆς βουλῆς, ἐξεδόθησαν τὰ ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς μας ψηφίσματα, ἐτελεῖτο ἐν Ἄγραις, εἰς τὸν λόφον τοῦ Σταδίου, ἡ ἑορτὴ εἰς τὴν Ἄγροτέραν Ἄρτεμιν. Ὁ πολέμαρχος ἐτέλει τὴν ἀπὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης καθιερωθεῖσαν θυσίαν αἰγῶν εἰς τὴν Ἄρτεμιν καὶ τὸν Ἐνυάλιον. Μὲ τὴν θυσίαν ἦτο συνδεδεμένη, χαριστήρια τῆς νίκης κατὰ τῶν Περσῶν, πομπή, ἣτις κατέληγεν εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ λόφου ἱερὸν τῆς θεᾶς, ἐπέμπετο δὲ αὕτη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πλουτάρχου ἀκόμη (περὶ Ἡροδ. *κακοηθείας* 862^α). Εἰς τὴν πομπὴν ἐλάμβανον μέρος καὶ οἱ ἔφηβοι φέροντες τὸν δπλισμόν των, ὡς μᾶς πληροφοροῦν σύγχρονοι ἐπιγραφαί, οἶον: IG II² 1028 στίχ. 8 *ἐπόμπενυσάν τε τῆι Ἀρτέμιδι τῆι Ἀγροτέραι ἐν δπλοις*: 1006 στίχ. 8.58: 1008 στίχ. 7: 1011 στίχ. 7: 1029 στίχ. 6: 1030 στίχ. 5/6: 1040 στίχ. 5/6.

Στίχ. 8. Ὁ στίχος οὗτος, ὡς ἀπεδόθη,

τὰ μὲν ἱερ[ὰ δέχεσθαι] τὰ ἐν τ[οῖς] ἱεροῖς (γεγονότα)

νοσεῖ. Ἡ ἐπανάληψις διὰ δευτέραν φορὰν τῆς λέξεως ἱερά, δυσχεραίνει τὸ νόημα. Ἡ τυπικὴ διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων φράσις εἶναι

τὰ μὲν ἀγαθὰ δέχεσθαι τὰ ἐν τοῖς ἱεροῖς γεγονότα

¹ Ἡ φωτογράφησις τούτου ἐγένετο ἐξ ἐκτύπου, διότι τῷ Μουσεῖῳ, δὲν ὑπῆρχε κατάλληλον φῶς. εἰς τὴν θέσιν, ἣν ἐν τῷ μεταξὺ ἔλαβεν ἡ στήλη ἐν

μίαν δὲ μόνον φορὰν ἀπαντᾶται οἶονεὶ φραστικὴ παρέκκλισις, καὶ αὕτη ὄχι βεβαία καὶ ἀσφαλῆς, ἐν IG II² 1043 στίχ. 10/11, ἦτοι

τὰ μ[ὲν ἀγαθὰ/δέχεσθαι τὰ γ]εγονότα ἐν [τοῖς ἱερε]ίοις ἀπ[ασι

Τὸ λογικώτερον θὰ ἦτο νὰ δεχθῶμεν σφάλμα τοῦ χαρακτοῦ, ὅτι δηλαδὴ οὗτος ἀντὶ ἀγαθὰ ἔγραψεν ἱερά. Ἀλλὰ καὶ ἂν τοῦτο καταλογίσωμεν εἰς αὐτόν, δὲν αἴρονται αἱ δυσχέρειαι· διότι οὔτε εἰς τὸ κατὰ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ στίχου κενόν, οὔτε εἰς τὸ δεύτερον ὑπάρχει ἐπαρκῆς χῶρος διὰ τὴν μετοχὴν γεγονότα.

Στίχ. 15 τὸν κοσμ[ητὴν] ἑαυτῶν Ἡδύλον]. Ἡ συμπλήρωσις μὲ ἐπιτασσομένην τὴν ἀντωνυμίαν δὲν εἶναι ἀβίαστος. Θὰ συμπληρωθῆ ὡς

τὸν κοσμ[ητ]ὴν Ἡ[δύλον]

διότι σφῆζονται τὰ δύο τελευταῖα γράμματα τῆς δευτέρας, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ πρῶτον τῆς τρίτης λέξεως ἐπὶ τοῦ λίθου. Ἴδὲ καὶ κατωτέρω ἐν στίχ. 25 [ὑπὲρ τῆς] ἑαυτῶν τμηῆς, 37 καὶ 40 τὸν ἑαυτῶν κοσμητὴν. Διὰ τὸν ἴδιον λόγον πιστεύω, ὅτι καὶ ἐν IG II² 1041 στίχ. 3/4 δὲν εὐσταθεῖ ἡ συμπλήρωσις τὸν κοσμητὴν/[ἑαυτῶν]. Ἀντὶ τῆς συμπληρουμένης ἀντωνυμίας, ἐπὶ τοῦ λίθου θὰ ἀνεγινώσκετο τὸ ὄνομα τοῦ κοσμητοῦ.

Στίχ. 17 γινομέναις ἐπὶ τοῦ λίθου (ὀρθῶς παρὰ KOEHLER), ὄχι γενομέναις.

Στίχ. 19. Τὸ κενόν εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ στίχου θὰ συμπληρωθῆ: [φιλοπονίας· τὰς τε ἐκ τῶν νό]μων. Οὕτω καὶ κατωτέρω ἐν στίχῳ 49 (τῇ ἀντιστοίχῳ φράσει εἰς τὸ ψήφισμα διὰ τοὺς ἐφήβους), ὡς καὶ ἐν IG II² 1043 στίχ. 44.

Στίχ. 22. Τὸ τέλος τοῦ στίχου τούτου θὰ ἀναγνωσθῆ καὶ θὰ συμπληρωθῆ ὡς ἑξῆς:

διὰ τε ἑαυτο[ῦ]

Τὸ τελευταῖον σφζόμενον γράμμα εἶναι ο καὶ ὄχι ω, θὰ συμπληρωθῆ δὲ γενικὴ, ἀφοῦ γενικὴ ἀκολουθεῖ τὸν συμπλεκτικὸν σύνδεσμον ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐπομένου στίχου.

Στίχ. 23 καὶ τῶν π[αιδευτῶν]. Τὸ πρὸ τοῦ κενοῦ γράμμα, οὔτινος σφῆζεται τὸ ἄνω τμήμα μόνον, εἶναι π, ἦτοι τὸ πρῶτον γράμμα τῆς λέξεως π[αιδευτῶν]. Ἴδὲ καὶ στίχ. 47, ὡς καὶ IG II² 1040 στίχ. 39/40 ἐπαινέσαι δὲ κ[αί/τοὺς παιδ]ευ[τὰς] αὐτῶν 1041 στίχ. 10 πειθ]αρχοῦντες τῶι τε κοσμητῆι καὶ τοῖς παιδευταῖς, καὶ στίχ. 30: 1042 D στίχ. 10: 1043 στίχ. 42.57. Σ[τρατηγ]ῶν θὰ ἤρμοζεν ἐπίσης κατὰ τὰ κατωτέρω ἐν στίχ. 51, ἔνθα γίνεται λόγος διὰ τὴν ἰδίαν εἰς τὴν πατρίδα παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν, ἐκεῖ μὲν καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐφήβους, ἐδῶ δὲ καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν κοσμητὴν.

Στίχ. 24 πάντα ἐνόπλους ὑπάρχειν. Ἡ γνώμη τοῦ X. ΠΕΛΕΚΙΔΗ, Histoire de l'Éphébie Attique, σ. 276: nul doute qu'il dépense de l'argent pour armer ceux qui n'étaient pas assez riches pour le faire, ὅτι ὁ κοσμητὴς ἐδαπάνησεν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἐξ ἰδίων δι' ὄπλισμόν ἐφήβων, χρήζει πληροστέρας ἀποδείξεως. Διότι οἱ ἐφηβοὶ ἐξέθεσαν εἰς τὴν βουλὴν ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τῆς ἀρίστης συμπεριφορᾶς τοῦ κοσμητοῦ πρὸς αὐτοὺς καὶ παρεκάλεσαν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν

τῶν ὑπηρεσιῶν του. Ἡ ἐμφάνισις των αὐτῆ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη. Ἐν ἀρχῇ στίχ. 14-25, ἐξιστοροῦν τὰς φροντίδας του καὶ τὴν ἐπιμέλειαν διὰ τὴν διάπλασιν τοῦ ἥθους των, ὡς καὶ τὴν σωματικὴν ἀγωγὴν των (*πεφροντικέναι, ἐπιμεμε[λῆσθαι]*). Ἐν συνεχείᾳ ἀπαριθμοῦν τὰς ὑπηρεσίας του, δι' ἃς, πλὴν τῶν καταβληθέντων κόπων καὶ προσπαθειῶν, παρέστη ἀνάγκη νὰ δαπανήσῃ χάριν τῶν ἐφήβων ἀπὸ τὰ ἀτομικὰ χρήματά του (στίχ. 25-34). Ἡ ἀπαρίθμησις τούτων εἰσάγεται μὲ τὴν φράσιν «*πεποιῆσθαι [δὲ καὶ δαπ]άνας ἐκ τῶν ἰδίων [ὑπὲρ τῆ]ς ἑαυτῶν τιμῆς*».

Στίχ. 25/6. Τὸ τέλος τοῦ 25^{ου} καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ 26^{ου} στίχου θὰ ἀναγνωσθῶσι καὶ συμπληρωθῶσιν ὡς ἐξῆς:

θύοντα ἐν τοῖς γυμνασίοις, οἷς κα-
θ[ῆ]κον ἦν καὶ χρήματα ἰ]κανὰ διδόντα

ἀντὶ

θύοντα ἐν τοῖς γυμνασίοις τοῖς κα/θ[ῆ]κουσι χρόνοις καὶ] κανᾶ διδόντα

Μετὰ τὴν λέξιν γυμνασίοις δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ λίθου καὶ δὲν εἶχε γραφῆ γράμμα τ, ἔχομεν δηλαδὴ ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν κατὰ δοτικὴν πληθυντικῆς καὶ ὄχι ἄρθρον. Σχετικῶς ἰδὲ καὶ ἐν IG II² 1006 στίχ. 68/9 *ἔθυσεν δὲ καὶ τοῖς εὐεργέταις οἷς καθῆκον / ἦν*.

Εἰς τὸ κείμενον τοῦ στίχου 26, ὡς τοῦτο ἔχει ἐν IG II², ἐβασίσθη ὁ L. ROBERT εἰς τὴν μελέτην του LAMBANEIN TA KANA (Revue de Philol. 3e Serie, 18, 1944, σ. 23) καὶ γράφει: «Grâce à cette inscription, à λαμβάνειν τὰ κανᾶ correspond διδόναι τὰ κανᾶ» (ἰδὲ καὶ ΠΕΛΕΚΙΔΗΝ, ἔ. ἀ. σ. 276). Εἶναι τοῦτο μία ἐπὶ πλέον ἀπόδειξις, πόσον παρακεκινδυνευμένον εἶναι νὰ ἐπισύρωμεν διὰ τὴν ἀπόδειξιν γνωμῶν μας μίαν καὶ μόνον σχετικὴν περίπτωσιν καὶ ταύτην ἐκ συμπληρωμένου ἐπιγραφικοῦ κειμένου, καὶ δὴ κειμένου, τὸ ὁποῖον καὶ εἰς κακὴν κατάστασιν εἰς τὸ σύνολόν του σφύζεται καὶ μὲ τὸ ὁποῖον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ὁμοίου περιεχομένου, ἐλάχιστα ἔχουσιν ἀσχοληθῆ οἱ μελετηταὶ τῶν ἐφηβικῶν ζητημάτων.

Στίχ. 26/7. Τὸ τέλος τοῦ 26^{ου} καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ 27^{ου} στίχου θὰ ἀναγνωσθοῦν καὶ συμπληρωθοῦν ὡς ἀκολούθως:

ξίαι καὶ σώμ[ατο]ς ἐπιμελείαι

ἀντὶ

ἐν τε[ῖ]τε [περὶ τὰς θυ]/σία[ς καὶ τὰς πομπὰ]ς ἐπιμελείαι

Ἡ εὐταξία καὶ ἡ ἀνδρεία τῶν ἐφήβων ἐθεωροῦντο «μέγιστος κόσμος τῆι πατρίδι», ὡς μᾶς πληροφορεῖ ἡ ἐν IG II² 1006 (στίχ. 58/9) σύγχρονος περίπου ἐπιγραφή. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ δῆμος διὰ παντὸς τὴν πλείστην σπουδ[ὴν ποι]εῖται τῆς τῶν ἐφήβων ἀγωγῆς καὶ εὐταξίας, αὐτόθι στίχος 52/53. Ἰδὲ καὶ στίχ. 17, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 1008 στίχ. [34]. 55: 1009 στίχ. 16. 35: 1011 στίχ. 18/9. 25: 1027 στίχ. [20]: 1028 στίχ. 35: 1029 στίχ. 21: 1041 στίχ. [28]: 1042^D στίχ. 7: 1043 στίχ. [53] ἐπιγραφάς.

Καὶ σώμ[ατο]ς ἐπιμελείαι. Ἰδὲ καὶ κατωτ. ἐν στίχῳ 48 καὶ τῆ[ς πε]ρὶ τὸ σῶμα

- [Ἐπι] ου ἄρχοντας · στρατηγούντος ἐπὶ τοὺς ὀπλίτας Μνασ[έου τοῦ] Μνασ[έου Βερ]ενικίδου · βουλῆς ψηφίσματα · βοηδρομι[ῶ]νος ἕκτη ἴστα[μένου · ἐ]ν τῷ Θησε[ίωι ἘΚ] ΣΤΑΔ[ΙΟΥ]· Μνασέας Μνασέου Βερεν[ικίδης] εἶπεν · ὑπὲρ ὧν [ἀπαγγέλλει] ὁ κοσμητή[ς] τῶν ἐφήβ[ων] Ἡδύλος Στράτωνος [Λαμπτρ]εύς, ὑπὲρ τῆς θυσίας ἧς ἐθυσεν
- 5 μετὰ [τῶν ἐφήβων ἐ]ν ἀκροπ[όλει, Ἐξί]τητήρια τῆι τε Ἀθηναῖ τῆι Πολιάδι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, [οἷς πάτριον ἦν, ὑπ]έρ τ[ε] τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καὶ [παίδων καὶ γυναικῶν καὶ τῶν] φίλων καὶ συμμάχων καὶ γερον[έων] ἐν πᾶσιν [τὰ] [ἱερὰ καλὰ καὶ σωτήρια] Ἀγαθῆι τύχην [δεδοχθαι τῆι βουλήι· τὰ μὲν ἱερὰ [τὰ γερονό]τα ἐν τοῖς ἱεροῖς (δέχεσθαι) ἐφ' ὕγυειαι καὶ σωτηρία] Τῆς βουλῆς καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ τῶν φίλων καὶ συμμάχων· ἐπαινεῖσαι δὲ τὸν κοσμητήν [Ἡδύλον Στρά]τωνος Δα[μπτ]ρέα καὶ τοῦ Στ[εφαν]ώου Ἐφ[ή]βους καὶ στεφανῶσαι ἐκ[αστ]ὸν αὐτῶν θαλοῦ σ[τεφ]άνωι ἐπὶ τῆι εὐσεβείᾳ τῆι Π[ρὸς] τοὺς θεοὺς καὶ Ἐπι [τῆι παρ' ὄλο]ν τὸν ἐνιαυτ[ὸν] [σπουδῆι καὶ φιλοπονίαι περὶ πάντα· ἵνα τούτων συντελο]ΥΜΕΝΩΝ φαίν[ηται ἡ βουλή] τιμ[ῶ]σα [το]ύς [ἀγαθοὺς] τῆς ἐπιβαλλούσης αὐτοῖς τιμῆς].
- 10 *Ἐπειδὴ πρόσοδον ποιησάμενοι οἱ ἔφηβοι οἱ ἐπὶ Ἀπολλοδώρου ἄρχοντας πρὸς τὴν βουλὴν ἐμφανίζουσι[ν] τὸν κοσμητήν Ἡδύλον Στράτωνος Λαμπτρέα εὐγενῆ καὶ φιλότιμ[ο]ν πρὸς [ἐ]αυτοὺς γεγονέναι καὶ πεφροντικένα[ι — — — — —]ν προτρεπόμενον ἐπὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ παρακαθίζοντα ταῖς τῶν ρητόρων [καὶ γραμματικῶν σχολαῖς] καὶ ταῖς γινομέναις ἀκροάσεσι · ἐπιμεμε[λ]ησθαι δὲ καὶ τῆς περὶ τὸ σῶμα γυμνασίας καὶ ἀσκή[σεως], ἔτι δὲ καὶ τῆς ἐν τοῖς ὄπλοις ἐμπειρίας καὶ ΦΙΛΟΠΟΝΙΑΣ, τὰς τε ἐκ τῶν νόμων ἀποδείξει[ς] πεποιθῆσθαι καὶ ἐν τοῖς τῶν
- 20 εὐεργετῶν ἀγῶσιν [ΤΕΘΥΚΕΝΑΙ ΕΝ ΤΟΙΣ ΚΑΘΗΚΟΥΣΙ ΧΡΟΝ]οῖς καὶ ταῖς γινόμεναις λαμπάσ[ιν] διηγωνίσθαι [π]οιοῦμένους καὶ τῆν πρὸς ἀλλήλο[υ]ς ἀμιλλαν ἐνδόξως καὶ ἐπ' ἀνδρ[ω]ς, ἐν τε ταῖς φυλακαῖς καὶ τῶν τ[ε]λῶν καὶ τοῦ Πειραιέως ἀνελελιπῶς πεποιθῆσθαι τῆι πατρίδι τὴν λειτουργίαν διὰ τε ἑαυτο[ῦ] καὶ τῶν ΠΑΙΔΕΥΤ[ῶ]ν, ὑπερωθέμενον [πᾶσ]αν δύναμιν τῆι πρὸς τε τοὺς ἐφ[ή]βους καὶ τὴν πόλιν σπουδῆι καὶ φιλοτιμίαι καὶ πεφροντικέναι τοῦ πάντας ἐνόπλο[υ]ς ὑπάρχειν · πεποιθῆσθαι [δὲ καὶ δαπάν]ατος ἐκ τῶν ἰδίων [ὑπὲρ τῆ]ς ἑαυτῶν τιμῆς, θύοντα ἐν τοῖς γυμνασίοις, οἷς καθ[ἩΚΟΝ] ἦν καὶ ΧΡΗΜΑΤΑ ἵκανά διδόντα καὶ Δ[ΩΡΕΑ(?)]Σ ΠΟ[ΙΟΥ]μενον, ὅπως ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας ἐν τε ΕΥΤΑΞΙΑΙ ΚΑΙ ΣΩΜ[ΑΤΟ]ς ἐπιμελείαι τοῦς Ε[ΘΙ]σμοῦς Π[οιού]μενοι καὶ τυχάνοντες τῆς περὶ ταῦτα τιμῆς Ἐ[Ν] τοῖς ΚΑΛΛΙ[ΣΤΟΙΣ] ἐθισμοῖς ἀναστρέφ[ονται] · Δ[ια]τετηρηκέναι δὲ αὐτοὺς καὶ ἐν τοῖς βιοτικοῖς [ἌΔΑ]πάνου, τοῦς μὲν προυχεῖς καὶ πρὸς τὰ ΚΑΛΛΙ[ΣΤ]Α φιλοτίμως ἔχοντας συνπροτρεψάμενος [εἰς γυ]μνασ[ιαρχίας, τοὺς δὲ] συμμέτρους κουφίσας τῆς εἰς ταῦτα δαπάνης · προνενοῆσθαι δὲ καὶ τῶν θυσιαῶν, [ῶν οἱ τε ἐθισμο]ῖ τῆς Π[ό]λεως καὶ οἱ νόμοι προσέτα[τι]ον, καὶ τεθνεῖναι ἐκ τῶν ἰδίων τὰ Εἰσιτητήρια ἐν [— — — — —] ἀνεστράφθαι τε δι' ὄλου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἴσως καὶ ΔΙΚΑΙΩΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΗ ΠΡΟΣ ΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ἸΔΙΑΙ πρὸς] ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, πατρικὴν προσφερόμενον εὐνοίαν. Ἐφ' οἷς καὶ αὐτοὶ βουλόμενοι εὐχαριστεῖν αὐτῶι ἐστ[εφ]άνωσαν τε αὐτὸν ἐν τῆι βουλῆι χρυσῶι στεφάνωι καὶ παρακαλοῦσι τὴν βουλὴν ἐπιχωρησά[ι] αὐτοῖς ποιήσασθαι γραπτῆς εἰκόνας [ἐ]ν ὄπλοι ἀνάθεσιν ἐν τῶι ἐν Ἐλευσίνοι ἱερῶι καὶ ἐπιγράψ[αι] [Οἱ ἐφηβεύσα]ντες ἐν τῷ ἐπὶ Ἀπολλοδώρου ἄρχοντος ἐνιαυτῶι τὸν [ἐ]αυτῶν κοσμητήν Ἡδύλον Στράτωνος Λαμπτρέα ἀρετῆς ἐνεκεν Δήμητρ[ι] καὶ Κόρηι. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐτέρως ἐν ἄσπει, οὗ ἄν εὐκαιρον ἦι ἐξεῖναι δὲ αὐτοῖς ποιήσασθαι αὐτοῦ Κ[ΑΙ] χαλκῆς εἰκόνας ἀνάθεσιν ἐν ἀγοραῖ, πλὴν οὗ [οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσιν · τύχηι] ἀγαθῆι· δεδόχθαι τῆι βουλῆι ἐπιχωρησθαι τοῖς ἐφ[ή]βοις στεφάνωι καὶ ΕΙΚΟΣΙΝ ΣΤΕΦΑΝΟΥΣΘΑΙ τὸν ἑαυτῶν κοσμητήν [Ἡδύλον Στρά]τωνος Λαμπτρέα ἐπὶ τῆι πρὸς αὐτοὺς εὐνοίαι καὶ φιλοτιμίαι, ποιήσασθαι δὲ καὶ τὴν ἀνάθεσιν τῶν εἰκόνων ἐν οἷς αἰτοῦνται τόποις] · ἔτι δὲ καὶ στή[σαι] στήλην] ἐχ[ουσαν] τὰ τ' ἑαυτῶν ὀνόματα καὶ τὰ περὶ τούτων ψηφίσματα· ἵνα τούτων συντελουμένων φαίνηται ἡ βουλή τιμ[ῶ]σα τοὺς ἀγαθοὺς τῶν [ἀν]δρῶν.
- 45 [Ἐ]πειδὴ οἱ ἔφηβοι οἱ ἐπὶ Ἀπολλοδώρου ἄρχοντος [καλῶ]ς καὶ εὐσχημόνως ΠΕΠ[οί]ηται τὴν [ἀ]ναστροφῆν διὰ παντὸς τοῦ τῆς ἐφηβείας χρόνου, πειθαρχοῦντες [τῶι] τ[ε] ΚΟΣ[μ]ητῆι καὶ τοῖς παιδευταῖς καὶ παρεδρεύοντες ταῖς τῶν φιλοσόφων σχολαῖς καὶ τῶι Γυμνασίωι [τ]ὴν καθήκουσαν ἀναστροφὴν ποιούμενοι, ἐπιμεμε[λ]ηήν[τ]αι δὲ καὶ τῆς περὶ τὸ σῶμα γυμνασίας καὶ ἀσκήσεως, ἔτι δὲ καὶ τῆς ἐν τοῖς ὄπλοις φιλοπονίας παρ' ὄλον τὸν ἐνιαυτὸν σπουδῆς
- 50 καὶ φιλοτιμίας οὐδὲν ἔλλειποντες· ἐποίησαντο δὲ τὴν φυλακὴν τοῦ τε [ἄ]σπεως καὶ τοῦ Πειραιά[ι]· ἕως κατὰ τὰ παραγγελόμενα ὑπὸ τε τοῦ κοσμητοῦ καὶ τῶν στρατηγῶν· [ἔ]τι δὲ καὶ τ[Α]Σ ἐπὶ τὴν χώραν ἐξόδο[υ]ς ΚΑ[τὰ] τὸ δυνατόν πάν[τ]α πράττοντες μεθ' ὁμοιοῖα[ς]· τὰς τε τῶν ἡγουμένων ἐγδοχὰς] ἐπετέ[λ]εσαν ΜΕ[τὰ] πάσης προθυμίας· διαφυλάττοντες δὲ καὶ τὴν [π]ρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβειαν τὰς [τε πομπ]ὰς σ[υν]έτεμψαν τῆι πόλει πάσας καὶ τὰς λειτουργίας ἐλειτ[ο]ύργησαν· ἔθυσαν δὲ τὰ Προη[ρ]όσια καὶ Μυστήρια καὶ Πειραιᾶ καὶ Διονύσια, παραστήσαντες ὡς κάλλιστα θύματα· ἔθυσαν δὲ καὶ τοῖς Διογενείοις ἐν τῷ τεμένει καὶ τὰς ἄλλας θυσίας ἐπετέλεσαν [τὰς καθ]ηκούσας καὶ ἐκαλλιέρησαν ἐμ πάσαις· ἔθυσαν δὲ καὶ τὰ Σύλλει[α] καὶ ἐκαλλιέρησαν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ Ἐξιτητήρια ἐν ἀκροπόλει, τῆι τε Ἀθηναῖ τῆι Πολιάδι καὶ τῆι Κουρ[ο]τόφωι καὶ τῆι Πανδρόσ[ωι] καὶ ἐκαλλιέρησαν· ἵνα οὖν καὶ ἡ βουλή φαίνηται ἀποδεχομένη τὴν τῶν ἐφήβων ἀρετὴν καὶ πρὸς τὰ καλὰ φιλοτιμίαν· τύχηι ἀγαθῆι]·
- 60 δεδόχθαι τῆι βουλῆι ἐπαινεῖσαι τοὺς ἐφ[ή]βους τοὺς ἐπὶ Ἀπολλοδώρου ἄρχοντος καὶ στεφανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι, ἐφ' ἧι πεποιήνται εὐταξί[αι] καὶ τῆι περὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων σπο[υ]δῆι καὶ ἀνειπεῖν τὸν στέφανον Διονυσίων [τῶν Μεγ]άλων τῶι καινῶ[ι] ἀγῶνι] καὶ Παναθηναίων καὶ Ἐλευσινίων τοῖς γυμνασίοις ἀγῶσιν· τῆς δὲ ἀναγορεύσεως τοῦ [στεφάνου] ἐπιμεληθῆναι τὸν στρατηγὸν καὶ τὸν κήρυκα τῆς ἐξ Ἀρείου Πάγου βουλῆς· ἐξεῖναι δὲ [αὐτοῖς] ποιήσασθαι καὶ τὴν ΤΟΥ Π[Ι]ΝΑΚΟΣ ἀνάθεσιν ἐν ᾧ ἂν εὐκαιρον ἦι τόποι· ἀναγράψ[αι] δὲ τότε τὸ ψήφισμα μετὰ τῶν [ἄλλων εἰς τὴν] αὐτὴν στήλην, ἵνα τούτων συντελουμένων φαίνηται ἡ βουλή τιμ[ῶ]σα τοὺς ἀπὸ τῆς πρώτης [ἡλικίας] τῶν [νέων] ἐπιτιμόντων ἑαυτοὺς ἐπὶ τὰ κάλλιστα τῶν [ἐπι]τηδευμάτων, γίνονται δὲ καὶ ἕτεροι ζ[η]λωταὶ τῶν

Οἱ ἐφηβεύσαντες ἐ | πὶ | Ἀπολλ[οδ]ώρου ἄρχοντος

70

Ἐρεχθεΐδος

Ἀκαμαντίδος

[ἸΠΠΟΘΩΝΤΙΔΟΣ]

Δι[ό]δωρος Διοδώρου Κηφισιεύς

Ἡρακλεόδωρος Σελεύκου Σφήττι[ος]

75 [Π]όπλιος Ποπλίου Κηφισιεύς

Διονύσιος Ἡρώδου Σφήττιος

Δ[έ]κμος Ποπλίου Κηφισιεύς

Δημοτέλης Δημητρίου ἐκ Κεραμέω[ν]

ΑΡΙΣΤΕΥΣ Νικομήδου Παμβωτάδης

Διονύσιος Εὐτύχου Κικυννεύς

ΚΑΛ[Λ]ΙΣΤΡ[Α]ΤΟΣ Νουμηγίου Λαιπυρεύς

Σώστρατος Τελέστου Σφήττιος

[Τ]ίτος Τίτου Κηφισιεύς

Θεαίτητος Θεαινέτου Σφήττιος

80 [Ἰ]σίδωρος Θεοδώρου Ἀναγυράσιος

Κλέων Διοσκουρίδου Πό[ρ]ιο[ς]

[Σμ]ίκυθος Δημητρίου Κηφισιεύς

Ναυσίστρατος Ἀρχωνίδου [ἐκ Κε]ραμέων

Φιλῖνος Φιλίνου Εὐωνυμεύς

Φιλῆμων Κηφισο[δ]ώρου Ἰταῖος

Αἰγεΐδος

Οἰνεΐ[δ]ος

Γ

Π

Α

— — — Φ]αρνάκου Γαργήτιος

Ἀρίσται[Χ]μος Φιλ[Ω]Τ[Α]Δου Φυλάσιος

Λέων Λέοντος Ἐλευ[σίν]ιος

Ἀλέξανδρος Διοδότου Πειραι[εύς]

Λεύκιος Λευκί[ο]υ Ἀζηγιεύς

85 [...]ΣΤΩΝ Φαρνάκου Γαργήττι[ο]ς

Κεχροπίδος

— — — ου Θοραιεύ[ς]

— — — Δι]ονυσίου Παλληγε[ύς]

[Κ]όνων Μηνοδώρου Κ[ο]λλυτεύς

Διοπεΐθ[ης] Φιλάνθου Ἀλαιεύς

— — — Πρωτογένου Παλληγεύς

Ἀλέξανδρος Θε[ο]δ[ω]τ[ο]ῦ ἈΖ[ΗΝΙΕ]ΥΣ

Σ[Ω]κλείδης Μηνοδώρου Κ[ο]λλυτεύς

Ἐπιγένης Δίου Μελιτ[ε]ΥΣ

— — — Σ' Ἀρχελάου Σημαχίδης

Σοφοκλῆς Ξεν Ἐλαιούσιος

[Μ]ηρόφιλος Μηνοδότου Ἐ[ρ]χιεύς

Ξένων Δίου Μελιτ[ε]ΥΣ

Δημήτριος — — — — —

— — — — —

Θεμιστοκλῆς Ἀρναίου Φι[ΛΑΙΔΗΣ]

Ξενοκρά[της] Φιλοφαν — —

— — — — —

— — — — —

90 .ηνοδώρος Ζήνων[ΟΣ ΕΡΧΙΕ]ύς

. ΕΡ — — — — — ἰδου Μελιτ[ε]ΥΣ

— — — — —

— — — — —

ΦΙΛΩΝΙΔΗΣ — — — — —

[— — — — — Μ]ελιτεύς

— — — — —

— — — — —

[ΠΑΝΔΙΟΝΙΔΟΣ]

[— — — — — Αἰξ]ων[εύς]

— — — — —

— — — — —

Σωσι — — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

Ἀπολλω — — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

95 [Θ]εόφιλος — — — — —

[— — — — — Δ]ΑΙΔ[ΑΛΙΔΗΣ]

— — — — —

— — — — —

— — — — —

[— — — — — Μ]ελιτεύς

— — — — —

— — — — —

— — — — —

[— — — — — Μ]ελιτεύς

— — — — —

— — — — —

— — — — —

[Ἀ]ΡΙΟ[βαρζάνης] καὶ Ἀριοράθης

— — — — —

— — — — —

100 — — — — —

βασιλ[έως] Ἀριοβαρζάνου

— — — — —

— — — — —

— — — — —

[Σ]υπ[αλήττιο]ι, Φιλορωμαῖοι

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

[— Δ]ΩΡ[ΟΣ] — — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

105 — — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

110 — — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

115 — — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

γυμνασι[ί]ας καὶ ἀσκήσεως, IG II² 1043 στίχ. 20/1 ἐπιμεμελησθαι δὲ / [καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα ἀ]σκήσ[εω]ν.

Στίχ. 27. Ἐ[θι]σμούς. Τὰ δύο συμπληρούμενα γράμματα, ἀποσπασθέντα μετὰ τοῦ ἐφ' οὗ ταῦτα τμήματος καὶ μὴ ὑπάρχοντα νῦν, εἶδεν ὁ KOEHLER. Εἰς τὸ τέλος τοῦ 28^{ου} στίχου καὶ εἰς τὸ κενόν, ὑπάρχει χῶρος διὰ δύο ἀκόμη, ἢ, κατ' ἀνώτατον ὄριον, τρία γράμματα, ὅχι ὅμως τέσσαρα. Ἀντὶ [εὐδα]πάνους εἶναι προτιμότερον τὸ [ἀδα]πάνους. Σχετικῶς ἰδὲ IG II² 1043 στίχ. 64/5 τηρησαι τοὺς συνεφήβους ἀνεπιβαροῦτους καὶ ἀνεισ[φύ]ρους

Στίχ. 33. Μετὰ τὴν προσθήκην ἐν ἀρχῇ τεμαχίου μὲ τὰ πρῶτα γράμματα ἐκ τοῦ ἀναμενομένου δευτέρου ἐπιρρήματος, ἢ συμπλήρωσις τοῦ ἐν συνεχείᾳ κενοῦ καθίσταται εὐκολωτέρα, ἀφοῦ σφύζεται τὸ δεύτερον μέρος τῆς διὰ τὴν περίστασιν τυπικῆς φράσεως. Τὸ κενὸν κατὰ ταῦτα θὰ συμπληρωθῆ ὡς: δικα[ίως καὶ κοινῆι πρὸς πάντας τοὺς ἐφήβους καὶ ἰδίαι πρὸς] ἕνα ἕκαστον. Μὲ τὴν συμπλήρωσιν ταύτην ὁ στίχος ἀποκτᾶ 79 γράμματα, τόσα δηλαδὴ ὅσα εἶναι κατὰ μέσον ὄρον τὰ γράμματα καὶ τῶν ἄλλων στίχων τῆς ἐπιγραφῆς.

Στίχ. 42. τὰ [ἐ]αυτῶν ὀνόματα Ἐπὶ τοῦ λίθου ἀναγινώσκειται: τὰ τ' ἑαυτῶν ὀνόματα.

Στίχ. 47/8. Ἡ σύνταξις τῶν στίχων τούτων [παρ]εδρεύοντες ταῖς τ[ῶν φιλο]σόφων σχολα[ί]ς καὶ τῶν γ[υμνασι]ῶν/ τ[ὴν] καθήκουσαν ἀ[ναστ]ροφήν ποιούμενοι, δὲν εἶναι ὀρθή. Τὸ ἀναστρέφειν, ἐφ' ὅσον δὲν συνοδεύεται μὲ πρόθεσιν, θὰ συνταχθῆ μὲ δοτικὴν δηλοῦσαν τὸν τόπον. Ἰδὲ καὶ IG II² 1043 στίχ. 43 [ἐν τοῖς Γυμν]ασίοις τὴν καθήκουσαν ἀ[ναστ]ροφήν ποιούμενοι]. Τὸ Γυμνάσιον, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἔφηβοι ἐποίησαν τὴν ἀναστροφήν, καθ' ὃ ἔτος ἐν Ἀθήναις ἄρχων ἦτο ὁ Ἀπολλόδωρος, ἦτο ἐν καὶ μόνον κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν, περίπτωσις διάφορος ἐκείνης ἐπὶ τῶν ἄλλων συγχρόνων περίπου ἐπιγραφῶν, ἐφ' ὧν ἀναφέρεται ἀναστροφή τῶν ἐφήβων εἰς τὰ Γυμνάσια. Ἀλλὰ ποῖος εἶναι ὁ λόγος τῆς παρεκκλίσεως ἀπὸ τοῦ συνήθους; Ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι πρόκειται σφάλμα τοῦ χαρακτοῦ, προσφιλῆς διέξοδος εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δυσκολεῖται νὰ ἐρμηνεύσωμεν κᾶτι. Νομίζω ἐν τούτοις, ὅτι διὰ τὴν ἐξήγησίν του πρέπει νὰ ἀπιδώμεν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐν Ἀθήναις. Ἡ ἐπιγραφὴ μας προσέρχεται ἀπὸ τὰ ἔτη τὰ ἀμέσως μετὰ τὴν φοβερὰν δοκιμασίαν τὴν συνδεομένην μὲ τὴν πολιορκίαν καὶ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Σύλλα, ἔτη οικονομικῆς ἐξαθλιώσεως. Εἶναι παραδεδομένον, ὅτι κατὰ τὴν μακρὰν πολιορκίαν τοῦ ἄστεως καὶ τοῦ Πειραιῶς, ἐν ἔτει 87-86, ὁ ἐν αὐτοῖς στρατὸς τοῦ Μιθριδάτου ἀνθίστατο σθεναρῶς· ἐπίσης ὅτι ὁ Σύλλας, ἐπειγόμενος νὰ ἐκπορθήσῃ τὰ δύο ὄχυρά, ἐχρησιμοποίησεν εἰς εὐρείαν κλίμακα πολιορκητικὰς μηχανάς, αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζονται ὡς «μέγισται». Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν μηχανῶν τούτων, τὰς κλίμακας ἀνόδου εἰς τὰ ὑψηλὰ τεῖχη, ὡς καὶ τὴν συγκράτησιν τῶν διαφόρων ἀναχωμάτων, ἐχρειάσθη μεγάλης ποσότητος ξυλείας, ἀφοῦ μάλιστα αἱ πολιορκητικαὶ μηχαναὶ τοῦ ἐπυρπολήθησαν ἐπανειλημμένως, ὡς ἀναφέρεται, ὑπὸ τῶν πολιορκουμένων. Ἴνα ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς ἀνάγκας

τοῦ πολέμου, ὄχι μόνον ἔθεσε χεῖρα ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς (καὶ τοῖς Πανελληνίοις) ἀνακειμένων ἀναθημάτων, ἀλλ' ἔκοψε καὶ τὰ δένδρα τῶν ἀλσῶν τῆς Ἀκαδημείας καὶ τοῦ Λυκείου, ἵνα προσπορισθῇ ξυλείαν. Τὴν ἐπισυμβάσαν κατάληψιν τῆς πόλεως ἠκολούθησεν ἀγρία σφαγὴ· εὐτυχῶς ὁμως, καὶ ἀντιθέτως πρὸς ὅ,τι συνέβη ἐν Πειραιεῖ, ἀπετράπη ἡ πυρπόλησις τῆς. Ἐκ παραλλήλου πρὸς ὅσα ὑπέστη ὁ πληθυσμὸς κατὰ τὴν πολύμηνον πολιορκίαν, ἀναφέρονται καθαίσεις τμήματος τῶν μακρῶν τειχῶν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν λίθων, καθαίσεις τμήματος τοῦ τείχους τῆς πόλεως, διάνοιξις τάφρου περὶ ταύτην, ὡς καὶ κατασκευὴ μικρῶν ὄχρωματικῶν ἔργων περὶ τὸ ἄστυ, ἐπὶ σκοπῷ ἐπισπεύσεως τῆς καταλήψεώς του. Ταῦτα ἐγένοντο ἐν σπουδῇ, καί, ὡς εἴθισται ἐν καιρῷ πολέμου, μὲ ὕλικά ἀπὸ καθαιρούμενα παλαιότερα κτίσματα. Πλουτ. Σύλλ. XII ἐξ.: Ἀππιαν. Μιθριδ. XXX ἐξ.: Πausan. I 20, 6: Στραβ. IX 396. Ἡ πόλις ὑπέστη πρωτοφανῆ καταστροφὴν.

Εἶναι φυσικόν, ὅτι ἐξ αἰτίας τῆς οἰκονομικῆς ἐξαθλιώσεως καὶ τῆς συνεπείας τῶν σφαγῶν καὶ τῆς φυγῆς ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ, οἱ Ἀθηναῖοι δὲν θὰ ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἀναστήσωσιν ἀμέσως τὰ καταστραφέντα κτίσματα, ἐν οἷς καὶ τὰ Γυμνάσια. Θὰ ἠρκέσθησαν ἐν ἀρχῇ νὰ χρησιμοποιοῦσι τὸ ἐντὸς τῶν τειχῶν Διογένειον Γυμνάσιον, τὸ καθ'αυτὸ Γυμνάσιον τῶν ἐφήβων, ἐπισκευάσαντες τοῦτο προχείρως, ἐὰν καὶ τοῦτο (καίτοι ἐκεῖθεν τοῦ σημείου εἰσόδου τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν πόλιν) εἶχεν ὑποστῆ ζημίαις. Τὸ Γυμνάσιον τοῦτο, εἶναι τὸ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ καθ' ἐνικὸν μνημονευόμενον. Ὅτι δὲ πρόκειται περὶ τοῦ Διογενείου, καὶ ὄχι ἄλλου Γυμνασίου¹, γίνεται φανερόν ἐκ τῶν στίχων 55/6 τῆς ἐπιγραφῆς, ἧτοι, *ἔ[θ]υσαν δὲ καὶ τοῖς/Διογενείοις ἐν τῷ τεμένει*. Ἐντὸς τοῦ ὑφισταμένου λοιπὸν τεμένους, τοῦ περιβόλου δηλαδὴ (IG II² 1011 στίχ. 41), ὅστις ὠρίζε τὴν περιοχὴν τοῦ Γυμνασίου, ἔθυσαν οἱ ἔφηβοι κατὰ τὴν τελεσθεῖσαν ἐορτὴν τῶν Διογενείων, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀπολλοδώρου, ὡς ἔπραξαν καὶ κατὰ τὰ ἔτη, εἰς ἃ ἀφοροῦν αἱ ἐπιγραφαὶ ἐν IG II² 1028 στίχ. 24: 1029 στίχ. 14: 1040 στίχ. 2: 1043 στίχ. 48: 1011 στίχ. 14.

Ἐπάσχει ὁμως καὶ ἐν στίχῳ 25 ἡ λέξις γυμνάσιον καὶ δὴ κατὰ πληθυντικόν, ἐν τοῖς γυμνασίοις. Ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν ἀπαντᾶται αὕτη εἰς τὰς ἐξῆς κυρίως δύο φράσεις ἀφορώσας εἰς τοὺς ἐφήβους.

α) ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἀγόμενοι ὑπὸ τοῦ κοσμητοῦ, IG II², ἀρ. 1029 στίχ. 20, ἀρ. 1028 στίχ. 34. 84, ἀρ. 1006 στίχ. 16. 60., ἔνθα νοεῖται τὸ κτιριακὸν συγκρότημα, εἰς ὃ ἐγίνοντο αἱ ἀσκήσεις κλπ.

β) συνετέλεσαν δὲ καὶ τοὺς δρόμους (θύσιας) τοὺς ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἀγῶσιν ἄπαντας (ἄπασι), IG II² 1028 στίχ. 12: 1029 στίχ. [9]: 1008 στίχ. 11: 1030 στίχ. 8: 1006 στίχ. 75. 10: Hesperia 16 1947, σ. 171 N° 67 στίχ. 16/7.

¹ Ἐν ἄλλο Γυμνάσιον τῶν Ἀθηνῶν, τὸ Πτολεμαῖον, εὗρισκόμενον ἐγγύτερον τοῦ σημείου εἰσόδου τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν πόλιν, ἐνδέχεται νὰ ὑπέστη μεγαλύτερας ζημίας. Ἐπὶ τῶν ἐφηβικῶν ἐπιγραφῶν ἀναφέρεται πάντοτε ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἀναθέσεως παρὰ τῶν

ἐφήβων βιβλίων εἰς τὴν βιβλιοθήκην του ἢ ἀκροάσεως φιλοσοφικῶν μαθημάτων ἐν αὐτῷ (IG II² 1029 στίχ. 25: 1041 στίχ. 23: 1043 στίχ. 50: 1009 (= Hesperia 16, 1947, σ. 171 N° 67 στίχ. 31/2): 1030 στίχ. 36: 1042^ο στίχ. 1: - 1006 στίχ. 19).

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἔχει μᾶλλον τὴν σημασίαν τῶν γυμναστικῶν ἐπιδείξεων, ἀγώνων καὶ μὲ τὴν σημασίαν ταύτην κεῖται ἡ λέξις ἐνταῦθα. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχη, διὰ λόγους εὐσεβείας καὶ παραδόσεως, θὰ συνετελοῦντο θυσαίαι εἰς τὰ ἱερὰ καὶ τῶν μὴ ἐν λειτουργίᾳ κατὰ τὴν χρονικὴν ἐκείνην περίοδον Γυμνασίων.

Στίχ. 51/2. Τὸ τέλος τοῦ 51^{ου} στίχου καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπομένου ἔχουσιν ἐν IG II² ὡς ἑξῆς:

[ἔ]τι δὲ καὶ τὴν ἐπὶ τὴν χά/ραν ἔξο[δον
τὸ ὀρθὸν εἶναι: [ἔ]τι δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τὴν χά/ραν ἔξο[δο]υς

Τὰ γράμματα τῆς αἰτιατικῆς πληθυντικῆς τὰς εἶναι σαφῆ, ἡ δὲ ἐσφαλμένη ἀνάγνωσις τῶν ἔγινεν ἀφορμὴ, ὥστε ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπομένου στίχου νὰ συμπληρωθῆ κατὰ τρόπον διάφορον τῆς τυπικῆς φράσεως, ἥτις εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀπαντᾶται ἐπὶ τῶν ὁμοίου περιεχομένου ἐπιγραφῶν· διότι αἱ ἔξοδοι τῶν ἐφήβων μετὰ τοῦ κοσμητοῦ, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐφηβείας τῶν, ἦσαν περισσότεραι τῆς μιᾶς. «Ἐξῆλθον πλεονάκις» ἀναφέρεται, ἡ ἂν παραλείπεται τὸ ἐπίρρημα καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὑπάρχει φράσις μετὰ οὐσιαστικοῦ, τοῦτο τίθεται πάντοτε κατὰ πληθυντικόν, IG II² 1011 στίχ. 15: 1028 στίχ. 22. 86: 1006 στίχ. 24/5. 54. 66. 1008 στίχ. 19/20: 1029 στίχ. 14/5: 1042^c στίχ. 11: 1043 στίχ. 45.

Στίχ. 50/1 ἐπο[ιή]σαντο δὲ τὴν φυλακὴν τοῦ τε [ἄ]σ[τε]ως καὶ τοῦ Πειρα[ι]έως. Ἰδὲ καὶ Hesperia 15, 1946, σ. 199 N^ο 40 στίχ. 13: IG II² 1040 στίχ. 31. Ἄνωτέρω ἐν στίχῳ 21/2 διατυπώνει τὸ ἴδιον πρᾶγμα ὡς

ἐν τε ταῖς φυλακαῖς καὶ / τῶν τ[ε]ρχῶν καὶ τοῦ Π[ειραι]έως¹

Στίχ. 65 π[ι]ρακος ἀντὶ [εἰκόν]ος τοῦ KOEHLER καὶ KIRCHNER. Τοῦτο ἀναγινώσκεται ἐπὶ τοῦ λίθου. Εἰς τοὺς προηγουμένους ὅμως στίχους οὐδαμοῦ γίνεται, ὡς θὰ ἔδει, μνεῖα πίνακος, οὔτε εἰς τὸ ψήφισμα διὰ τὸν κοσμητὴν, οὔτε εἰς ἐκεῖνο διὰ τοὺς ἐφήβους. Οἱ ἔφηβοι, εἰς τὴν πρὸς τὴν βουλὴν ἐμφάνισίν τῶν ἐξήτησαν, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ νὰ ἐπιτραπῆ εἰς αὐτοὺς νὰ στήσωσι στήλην, ἐφ' ἧς νὰ ἀναγράψωσι τὰ ὀνόματά τῶν. Αὐτὸ δηλοῦται μὲ τό: (ἐπιχωρησθαι τοῖς [ἐ]φήβοις) ἐτι δὲ κα[ι] στή[σαι στήλην] ἐν τῷ 42^ω στίχῳ. Δίδεται λοιπὸν ἡ σχετικὴ ἔγκρισις τῆς βουλῆς, σὺν τῇ προσθήκῃ ὅμως ὅτι ἐπὶ τῆς ἰδίας στήλης θὰ ἀναγραφῶσι καὶ τὰ σχετικὰ ψηφίσματα. Ἐνῶ ὅμως διὰ τὴν ἀνάθεσιν τῶν εἰκόνων τοῦ κοσμητοῦ ἀναφέρεται, ὅτι ἐγκρίνεται καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἐφήβων ὑποδεικνυομένη θέσις, ἔνθα θὰ ἀνετίθεντο αὗται, διὰ τὴν στήλην, ἐφ' ἧς θὰ ἀνεγράφοντο α) τὰ ὀνόματα τῶν ἐφήβων β) τὰ σχετικὰ ψηφίσματα, δὲν γίνεται μνεῖα τοῦ τόπου, ἔνθα ἔδει νὰ στηθῆ αὕτη. Μὲ τὴν ἀναγραφὴν τῶν ὁμοίου περιεχομένου ψηφισμάτων ἦτο, ὡς γνωστόν, ἐπιφορτισμένος ὁ γραμματεὺς ὁ κατὰ πρυτανείαν, ὁ ἴδιος δὲ ἐφρόντιζεν, ἵνα αἱ στήλαι ἐφ' ὧν ἀνεγράφοντο ταῦτα, στηθῶσιν ἐν τῇ Ἀγορᾷ. Ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς μας ἡ ἀναγραφὴ τῶν ψηφισμάτων ἐπὶ στήλης ἐπαφίεται εἰς

¹ Περί τοῦ Πειραιῶς προκειμένου, ἰσχύει ἡ περιγραφὴ τοῦ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ IX 395 ἔ.: οἱ δὲ πολλοὶ λόλιμοι τὸ τεῖχος κατήρειπαν καὶ τὸ τῆς Μουνυχίας

ἔθρημα, τὸν τε Πειραιᾶ συνέστειλαν εἰς ὀλίγων ἀνθρώπων κατοικίαν. . . κατέσπασται δὲ καὶ τὰ μακρὰ τεῖχη.

τοὺς ἐφήβους. Τόπος, εἰς ὃν αὕτη ἔδει νὰ στηθῆ δὲν ὑποδεικνύεται· ἀντιθέτως ἀναφέρεται ἔγκρισις τῆς βουλῆς εἰς τοὺς ἐφήβους διὰ τὴν ἀνάθεσιν πίνακος, καὶ δὴ ἐν ᾧ ἂν εὐκαιρον ἦι τόπωι. Ἀνάθεσις πίνακος¹ ὑπὸ ἐφήβων ἀναφέρεται καὶ ἐπὶ ἄλλης κατὰ τι ὑστερωτέρων χρόνων ἐπιγραφῆς, ἥτοι τῆς ἐν IG II² 1042¹⁾ στίχ. 14[5 ἐπ]ιχωρηῆσαι δὲ αὐτοῖς καὶ πίνα[κα - - ἀναθεῖναι - - ἀναγράψαι] δὲ τόδε τὸ ψήφισμα μετὰ τῶν ἄλλων εἰ[ς] στήλη[ν] κ/[αὶ] στήσαι]. Ἡ ἐπιγραφή εἶναι ἐλλιπής, ἀλλ' ὅ,τι τυγχάνει βέβαιον, εἶναι ὅτι μὲ τὴν λέξιν πίναξ δὲν νοεῖται ἡ στήλη, ἐφ' ἧς τὰ ψηφίσματα, ἀφοῦ ἐν συνεχείᾳ γίνεται μνεία ταύτης.

Δὲν ἀποκλείεται (καίτοι πάντη ἀπίθανον) ὁ ἐν στίχῳ 65 π[ί]ναξ τῆς ἐπιγραφῆς μας, (διὰ τὴν ἀνάθεσιν τοῦ ὁποίου ἐχορηγήθη εἰς τοὺς ἐφήβους ἔγκρισις τῆς βουλῆς, διὰ προσθήκης φράσεως εἰς τὸ τρίτον ψήφισμα, ἐνῶ αὕτη εἶχε θέσιν εἰς τὸ δεύτερον), νὰ εἶναι ἡ ἐν στίχῳ 42 [στήλη] ἔχ[ουσα] τὰ τ' ἐαυτῶν ὀνόματα, δι' ἣν ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ παρελείφθη νὰ ὑποδειχθῆ τὸ μέρος, ἔνθα ἔδει νὰ στηθῆ.

Ἀξιοσημεῖωτον εἶναι, ὅτι ὄχι πλέον ἡ πολιτεία, ὡς ἐγένετο μέχρι πρό τινος δι' ὑπαλλήλου της, ἀλλ' οἱ ἔφηβοι ἀναλαμβάνουν τὴν ἀναγραφὴν καὶ ἀνάθεσιν τῶν σχετικῶν ψηφισμάτων τῆς βουλῆς. Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐξ ἄλλης ὁμοίου περιεχομένου ἐπιγραφῆς ἐκ τοῦ ἔτους 38/7 (IG II² 1043 στίχ. 66). Θὰ ἦτο προφανῶς σημεῖον τῶν καιρῶν. Θὰ ἐθεωρήθη ἴσως ἄσκοπος δαπάνη καὶ πολυτέλεια διὰ τὴν οἰκονομικῶς κατεστραμμένην πόλιν, ἀφοῦ εἰς τὰ ἀρχεῖά της ἐφυλάσσοντο ἀντίγραφα τῶν ψηφισμάτων τούτων. Ἡ στήλη μὲ τὴν ἀναγραφὴν τῶν ψηφισμάτων καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐφήβων, ἐπὶ σκοπῶ νὰ στηθῆ εἰς τὴν Ἀγοράν, ἦτο ὑπόθεσις ἐνδιαφέρουσα περισσότερον τοὺς ἐφήβους. Μὴ λησμονῶμεν, ἐπὶ πλέον, τὴν σπάνιν εἰδήσεων ἀπὸ τὴν χρονικὴν περίοδον εὐθύς μετὰ τὴν ἄλωσιν τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ Σύλλα· ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ δήμου εἶχε μειωθῆ καὶ ὅτι ἡ διακυβέρνησις τῆς πολιτείας ἦτο εἰς χεῖρας στρατιωτικοῦ, ἄγνωστον τίνι τρόπῳ ἀνελθόντος εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον διατηρηθέντος ἐν αὐτῇ. Βουλὴ ὑφίσταται, διότι ταύτης φέρεται ὅτι εἶναι τὰ ψηφίσματα· ἡ πρότασις ὅμως, ἡ εἰσαγωγή τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος εἰς ταύτην καὶ ἡ ὑποστήριξις του, γίνεται ἀπὸ τὸν στρατηγὸν ἐπὶ τοὺς ὀπίτας· τούτου ἡ φυσιογνωμία κυριαρχεῖ εἰς τὰ ψηφίσματα.

Στίχ. 70. Ἡ ἐπιγραφή ἐμφανίζει ἀνακρίβειαν ὅσον ἀφορᾷ 1) εἰς τοὺς ἐν τῷ κειμένῳ ἀναφερομένους στεφάνους καὶ 2) εἰς ἐκείνους, οἵτινες εἶναι σκαλισμένοι ἐπὶ τῆς στήλης, μετὰ ἀπὸ τὰ ψηφίσματα καὶ πρὶν ἀπὸ τὰ ὀνόματα τῶν ἐφήβων. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι εἶναι τέσσαρες τὸν ἀριθμὸν, ἥτοι: 1) ὁ στέφανος, δι' οὗ ἡ Βουλὴ στεφανοῖ τὸν κοσμητήν, 2) ὁ στέφανος δι' οὗ ὁ Δῆμος στεφανοῖ τὸν κοσμητήν, 3) ὁ στέφανος δι' οὗ ἡ Βουλὴ στεφανοῖ τοὺς ἐφήβους καὶ 4) ὁ στέφανος, δι' οὗ οἱ ἔφηβοι στεφανοῦσι τὸν κοσμητήν. Καὶ τῶν μὲν ὑπ' ἀριθ. 1. 3. 4 ἀνέμενέ τις τὴν ὑπαρξιν, διότι ἀναφέρονται ἐν τοῖς ψηφίσμασι, ὄχι ὅμως καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2, δηλαδὴ τοῦ στεφάνου τοῦ Δήμου· διότι ὄχι μόνον στεφάνου, ἀλλ' οὔτε αὐτοῦ

¹ Διὰ τὸν πίνακα, λέξιν ὄχι συχνὴν ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν, (πρβλ. Syll.³ IV ἔ. ἀ.) γίνεται χρῆσις τοῦ ὀρου ἀνάθεσις, διὰ τὴν εἰκόνα ἐπίσης ἀνάθεσις, ἀλλὰ

καὶ ἀναστῆσαι εἰκόνα (IG II² 1011 στίχ. 43), διὰ τὴν στήλην συνήθως μὲν στήσαι, ἀλλὰ καὶ ἀνατιθέναι στήλην (IG II² 1043 στίχ. 66).

τοῦ Δήμου γίνεται μνεία ἐν τοῖς ψηφίσμασιν. Ἡ βουλή, ἥς, εἰδικῶς αὐτῆς καὶ μόνον, τονίζεται ἐν ἀρχῇ ὅτι εἶναι τὰ ψηφίσματα, εἶναι ἐκείνη, αὐτὴ καὶ μόνη, ἢ ὁποῖα ἐπαινεῖ καὶ στεφανοῖ τὸν κοσμητὴν καὶ τοὺς ἐφήβους, ἢ ἐγκρίνει εἰς τοὺς ἐφήβους, τὴν ὑπὸ τούτων αἰτηθεῖσαν στέψιν τοῦ κοσμητοῦ καὶ τὴν κατασκευὴν καὶ ἀνάθεσιν τῶν εἰκόνων του.

Στήλη 2, στίχ. 83. Ἡ Οἰνηὶς ἀντιπροσωπεύεται μὲ ἓνα μόνον ἔφηβον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας φυλὰς ὀλιγότερον πολυανθρώπους ταύτης, ὅπως ἡ Αἰαντίς, ἣτις ἀντιπροσωπεύεται μὲ 18 τοῦλάχιστον ἐφήβους. Τῆς Κεχροπίδος εἶχον ἀναγραφῆ 30 περίπου ἔφηβοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων δύο ἐξέχοντες ξένοι. Οἱ λόγοι εἶναι ἀσφαλῶς ἄσχετοι πρὸς τὸν ἀριθμὸν γεννήσεων εἰς τοὺς τόσους δήμους τῆς Οἰνηίδος, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ τῶν Ἀχαρνέων δὲν ἦτο ἀπὸ τοὺς ὀλιγότερον πολυανθρώπους τῆς Ἀττικῆς.

— 2 —

Εἰς IG II² 1043

Ἐν IG II² 1043, στήλη 3^η, στίχῳ 116 ἀναγινώσκειται: — *ς Ἀξιπόλιδος (;) Μιλήσιος*. Τὸ ἐθνικὸν θὰ ἀναγνωσθῆ, ὡς παρὰ ΚΟΕΗΛΕΡ, *Μεσσήμιος*. Τὰ γράμματα εἶναι σαφῆ. Ὡς Μιλήσιος ἀναφέρεται καὶ παρὰ Η. ΡΟΡΕ, *Non-Athenians*, σ. 97: *Foreigners*, σ. 114.

— 3 —

Ε. Μ. 13351. Κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1964 μετέβαινον ἐξ Ἀλίμου εἰς τὸν κεντρικὸν Ἀερολιμένα Ἀθηνῶν, ὁδῶν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ πεζοδρομίου τῆς Λεωφόρου βασιλέως Γεωργίου Β. Ἐπὶ τούτου, καὶ εἰς ἀπόστασιν 40 περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς κεντρικῆς εἰσόδου, παρατήρησα, ἐπὶ σωροῦ χωμάτων, προσφάτως ἐκριφθέντων ἀπὸ ἐκσκαφῆς διενεργηθεῖσας κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ περιβόλου τοῦ ἀεροδρομίου, εἰργασμένον τεμάχιον μαρμάρου μὲ ἐπιγραφὴν ἐπ' αὐτοῦ. Τοῦτο, οὕτω διασωθὲν ἀπὸ βέβαιον ἐκπατρισμόν, μετέφερα εἰς τὸ Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον καὶ κατέγραψα εἰς τὸ Εὐρετήριόν του. Εἶναι πανταχόθεν ἑλλιπές. Μετρεῖ κατὰ τὸ μέγιστον σφζόμενον μῆκος 0.36 μ., τὸ μέγιστον σφζόμενον ὕψ. 0.17, καὶ τὸ μέγιστον βάθος 0.13. Εἶναι δὲ τοῦτο ἢ πρόσοψις ἐπιταφίου ναοσχήμου μνημείου εἰς μορφήν ἀετώματος — ἀποκεκρουμένου νῦν — μετὰ ἐπιστυλίου, ὁμοία πρὸς τὴν παρὰ CONZIE, *Att. Grabrel.* ἀριθμ. 1485, εἰκονιζομένην. Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου (πίν. 12β) φέρει τὴν ἐπιγραφὴν

Ἀστίνος Ἀλιμόσιος

τὴν ὁποῖαν αἱ μορφαὶ τῶν γραμμάτων ὡς καὶ φθογγολογικὰ καὶ γενεαλογικὰ δεδομένα ἐντοπίζουν εἰς τὴν πρώτην πρὸς δευτέραν δεκαετίαν τοῦ 4^{ου} π.Χ. αἰῶνος.

Τὸ μέρος, εἰς ὃ εὐρέθη, δὲν θὰ ἀπέχη πολὺ τῆς θέσεως, εἰς ἣν ἦτο ποτὲ ὁ τάφος τοῦ Ἀστίνου¹, διότι ἡ ἀρχαία, πρὸς Λευκόνοιον καὶ νοτιώτερον ἐκεῖθεν, ὁδὸς διήρχετο μέτρα τινὰ μόλις ἀνατολικώτερον τοῦ σημείου εὐρέσεως. Τάφοι τυχαίως ἀποκαλυφθέντες κατὰ τὸ σημεῖον ἐπαφῆς τῶν ὁδῶν Θουκυδίδου καὶ Ἀνδρούτσου (καθαρισθέντες ὑπὸ Δ. Θεοχάρη), ὀρίζουν περίπου τὸ δυτικώτερον κράσπεδον τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἣτις πρὸς Νότον χωροῦσα, ἀνατολικώτερον τῆς σημερινῆς γεφύρας (οἰκία Παλαιοκρασᾶ), πρὸς Παναγίτσαν, θὰ ἔφθανεν εἰς τὸ μέσον περίπου τοῦ βορείου διαδρόμου τοῦ ἀεροδρομίου, διερχομένη δυτικῶς τοῦ ἄλλοτε ὑπάρχοντος ἐκεῖ λοφίσκου. Προέρχεται δὲ ἀπὸ τὸν ἴδιον ταφικὸν οικογενειακὸν περίβολον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ὁ ἐνεπίγραφος (IG II² 5533) ναῖσκος (CONZE, ἔ. ἀ. 1473), ἐκατέρωθεν τοῦ ὁποῖου ἦσαν τοποθετημέναι αἱ δύο λήκυθοι τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου ὑπ' ἀριθ. 950 καὶ 951 (CONZE, πίν. 77 καὶ 88), μεῖισταμένην τὴν Τιμαγόραν καὶ βλέπουσαν πρὸς τὸν ναῖσκον, αἱ φέρουσαι τὰς ἐν IG II² 5541 καὶ 5579 ἐπιγραφάς. Ἐπιμένω δ' ἐπὶ τούτου, διότι ἔχει σημασίαν διὰ τὸν τόπον εὐρέσεώς των. Διὰ τὸν ναῖσκον, ὅστις ἔχει βάρος ἑκατοντάδων χιλιογράμμων καὶ δὲν θὰ ἦτο εὐκόλον νὰ μετακινηθῆ μακρὰν τῆς ἀρχικῆς θέσεώς του, ἀναφέρεται ὡς τόπος εὐρέσεως παρὰ KIRCHNER μὲν «in vico Trachones», ἐν τῷ Εὐρετηρίῳ δὲ τοῦ Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου «Τράχωνες. Ἠγοράσθη παρὰ Ἰ. Συνοδινοῦ». Εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἀρχ. Ἐταιρείας τοῦ 1893, σ. 103, ἀναφέρεται μεταξὺ τῶν ἐξ ἀγορᾶς προσκτημάτων τῆς Ἐταιρείας. Τόπος προελεύσεως: Ἀττικῆς (Τράχωνες). Εἶναι κατὰ ταῦτα ὄχι ἀνασκαφικὸν ἢ τυχαῖον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν εὐρημα, περιπτώσεις καθ' ἃς εἴμεθα βέβαιοι διὰ τὴν θέσιν εἰς ἣν εὐρέθη τὸ ἀρχαῖον. Εἰς τὰς δι' ἀγορᾶς προσκτήσεις αἱ σχετικαὶ πληροφορίαι σπανίως ἀληθεύουν. Μὲ τὸ τοπωνύμιον ὅμως Τράχωνες ἐχαρακτηρίζετο μέχρι πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν ὀλόκληρος ἡ περιοχὴ ἢ ἐκτεινομένη μεταξὺ τοῦ κτήματος Γερουλάνου – Γλυφάδας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἐτέρου τῶν προπόδων τοῦ Ὑμητιοῦ καὶ τῆς θαλάσσης παρὰ τὸν Ἄλιμον περιλαμβάνοντο δηλαδὴ εἰς τὴν ἔκτασιν τοῦ τοπωνυμίου καὶ τὰ προσφάτως ἀποκτήσαντα ἴδια ὀνόματα Καλαμάκι (ἐν μέρει), Ἄλιμος, Ἀεροδρόμιον, Ἑλληνικόν. Νῦν ὑπὸ τὸ Τράχωνες νοεῖται ἢ περὶ τὸ κτῆμα Ἰ. Γερουλάνου περιοχῆ. Ἐξ ἄλλου ἢ παρὰ CONZE ἔνδειξις περὶ τῆς θέσεως, εἰς ἣν εὐρέθησαν αἱ ἐκ τοῦ ταφικοῦ τούτου μνημείου ἀποσπασθεῖσαι δύο ὡς ἄνω λήκυθοι («Ἠγοράσθησαν παρὰ τοῦ Γ. Γιαγιᾶ. Προέρχονται πιθανῶς ἀπὸ τὸν Ἐλαιῶνα τῶν Ἀθηνῶν»), δὲν λέγει τίποτε.

Εἴτε λοιπὸν εὐρέθησαν αἱ δύο λήκυθοι εἰς τὴν ὡς «Ἐλαιῶνας» χαρακτηριζομένην περιοχὴν τῶν Ἀθηνῶν, ἄγνωστον πότε παρασυρθεῖσαι ἐκεῖσε εἴτε δὲν ἀληθεύει, σκοπίμως ἢ ἐξ ἀγνοίας, ἢ μαρτυρία τοῦ πωλήσαντος ταύτας ιδιώτου. Ἐνδέχεται τὸ εὐρημά μου νὰ ἔχη ἐλαφρῶς μετακινηθῆ μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου εἰς τὸ μέρος ὅμως, ἔνθα ἦτο τοποθετημένον, διὰ νὰ ἐνθυμίξῃ εἰς τοὺς διερχομένους, ὅτι ἐκεῖ εἶχε ταφῆ ὁ Ἀστίνος, θὰ ἐγεινίαζε πρὸς τὸν ναῖσκον με

¹ Εἰς τὰ χώματα ἅτινα δὲν ἦσαν χώματα ἐπιφανείας, ἀλλὰ καθαρὰ ἀργίλλος, δὲν ὑπῆρχον λίθοι ἢ λιθάρια ἀπὸ οἰκοδομᾶς.

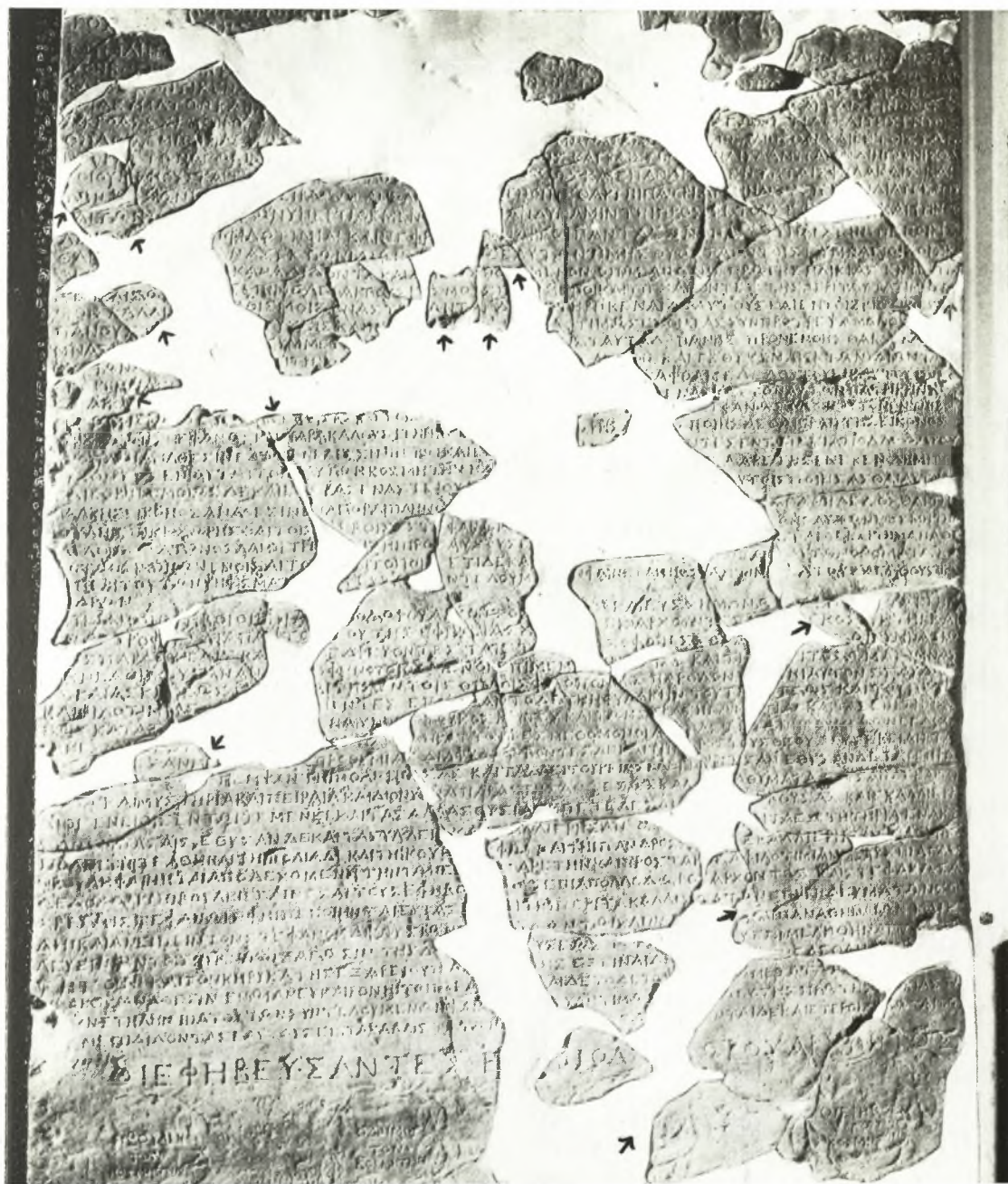
τάς δύο ληκύθους, ἀποτελοῦν πιθανῶς τήν στενήν πλευράν τοῦ μνημείου.

Τὸ ὄνομα Ἀστίνος (ὁ ἴδιος ἐν IG II² 5533. 5541. 5579) ἀπαντᾶται, μίαν ἀκόμη φοράν, ἐπὶ δελφικῆς ἐπιγραφῆς, ὡς πατήρ Ἀθηναίου ἐφήβου (ἄνευ δημοτικοῦ) ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐν ἔτει 106/5 π. Χ. προέπειψαν τὴν Πυθαΐδα, F D III 2, 25 I στίχ. 34.

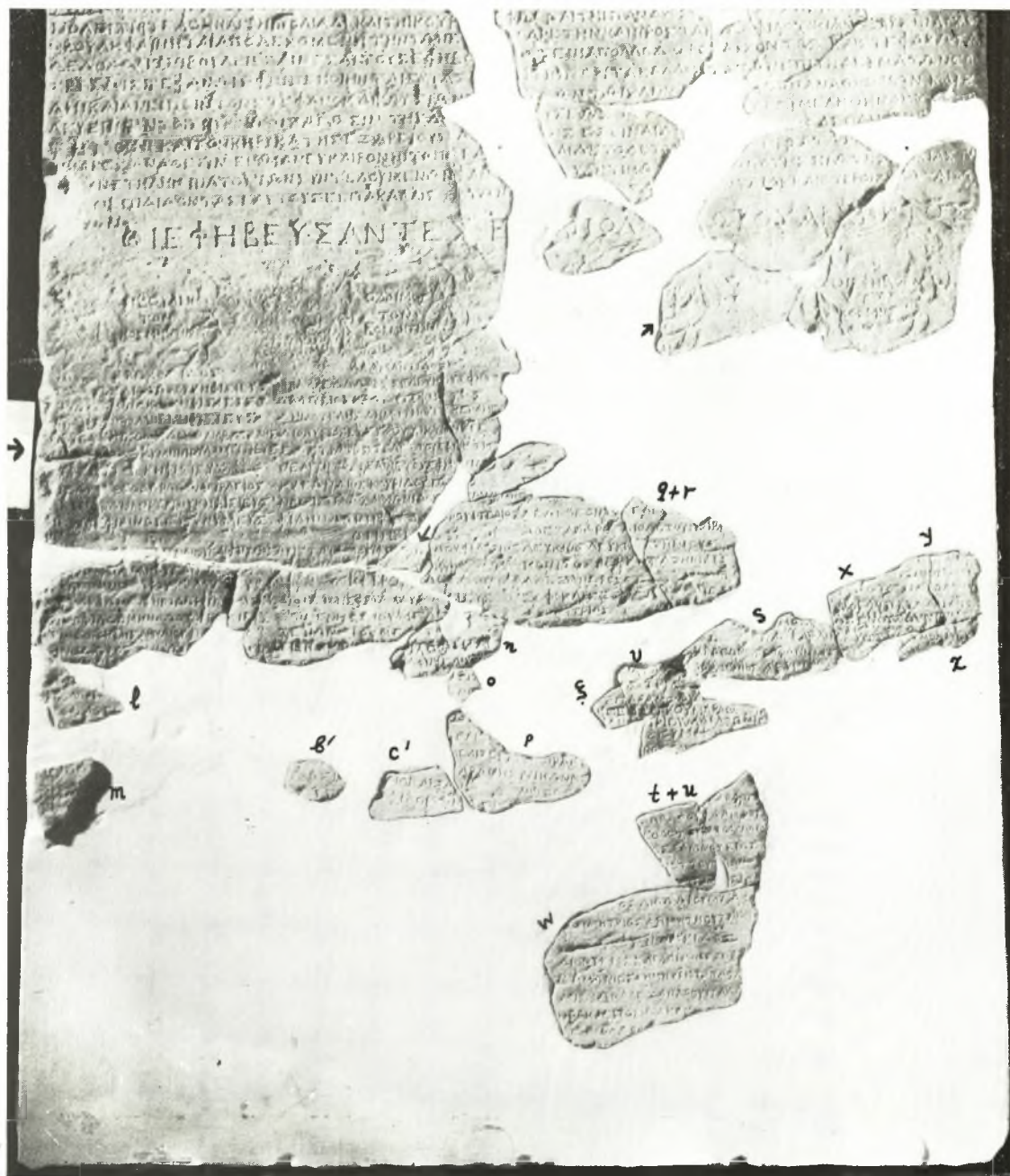
ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ Θ. ΜΙΤΣΟΣ

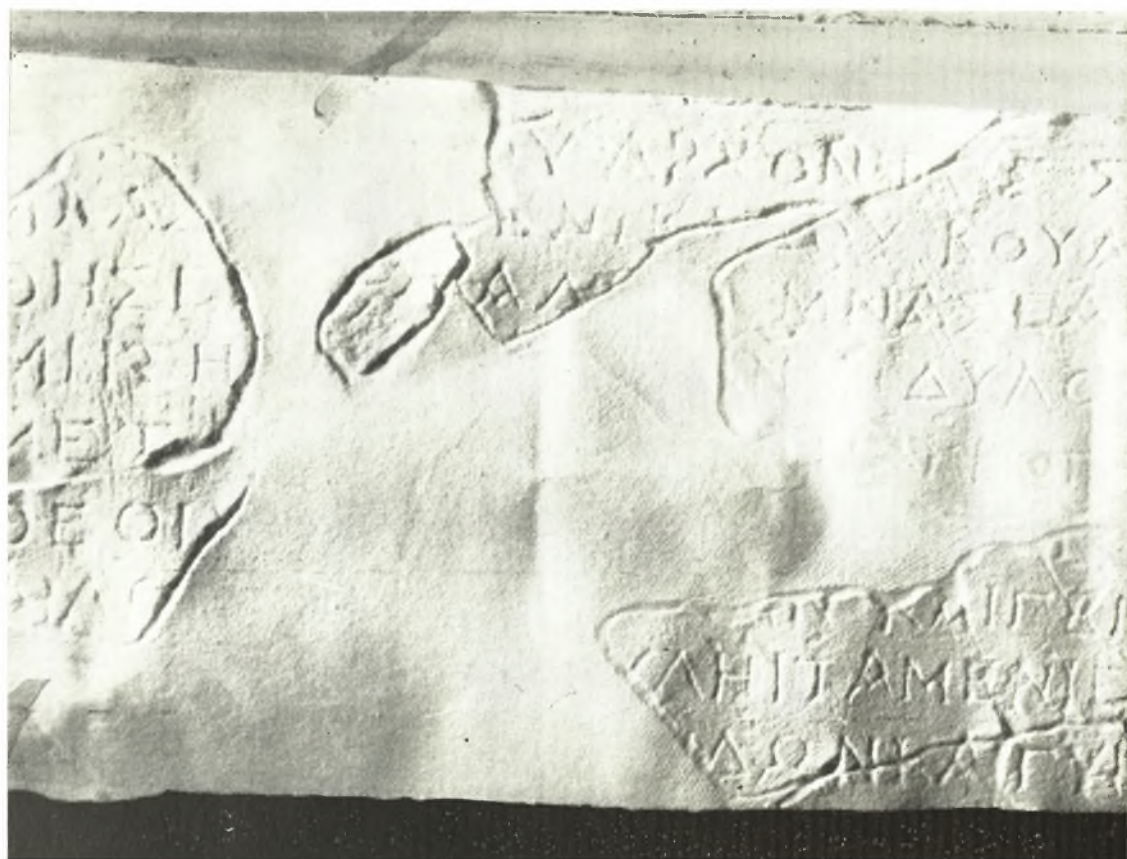
Τὸ ἄνω τμήμα τῆς ἐν IG II² 1039 ἐπιγραφῆς

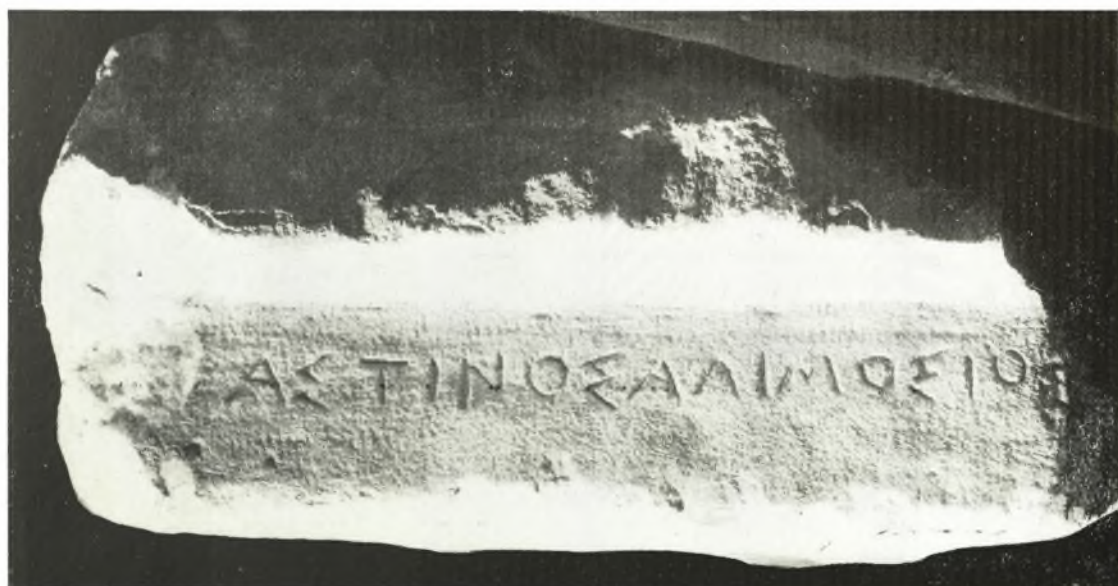
Τὸ κατὰ τὸ μέσον τμήμα τῆς ἐν IG II² 1039 ἐπιγραφῆς.

Τὸ κάτω τμήμα τῆς ἐν IG II² 1039 ἐπιγραφῆς.

α. Τὸ ἄνω τμήμα τῆς ἐν IG II² 1039 ἐπιγραφῆς.

β. Ἐπιτομὴ ἐξ Ἄλιμου ἐπιγραφῆς.